

YEŞİLLERİN ULUSLARARASI BELGELERİ

	Küresel Yeşiller Bildirgesi, 2001
Avrupa Yol Gösteren İlkeler, 1993-2004	
	Amerikan Yeşilleri'nin İlkeleri, 2002

YEŞİLLERİN ULUSLARARASI BELGELERİ

Küresel Yeşiller Bildirgesi, 2001
Avrupa Yol Gösteren İlkeler, 1993-2004
Amerikan Yeşilleri'nin İlkeleri, 2002

Yeşiller

YEŞİLLERİN ULUSLARARASI BELGELERİ

Fotokopi Kitapçık - 1

Derleyen: Kadir Dadan

Türkçesi: Kadir Dadan, Ümit Şahin, Ebru Turhan

Birinci Kopya: İstanbul, 2003

Genişletilmiş ve Güncellenmiş İkinci Kopya: İstanbul, 2004

YEŞİLLER

SUNUŞ

Yeşiller, 20 yılı aşkın bir süredir, çeşitli ülkelerde gerek politik hareketler, gerekse siyasi partiler biçiminde varlıklarını sürdürüyorlar.

Bu süre içerisinde yaptıkları eylemler ve gösterilerle, yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde kamuoyunun dikkatini çekmeyi ve sosyal, kültürel ve çevresel alanlarda yürüttükleri mücadelelerde kazanımlar elde etmeyi başardılar.

Aynı zamanda yerel yönetimlerden, ulusal parlamento ve hükümetlere kadar değişik düzeylerde temsil ve yürütme yetkilerine sahip oldular.

Türkiye’de de 1988 yılında Yeşiller Partisi kuruldu ve yaptığı çeşitli etkinlikler ile gündeme geldi, ancak 1994’te Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı.

Türkiye’de Yeşiller, son iki yıldır yeniden örgütlenmek için uğraş veriyorlar.

Elinizdeki kitapçık, bu uğraşa katkı sağlamak amacıyla Yeşiller-İstanbul tarafından hazırlandı. Kitapçık;

14-16 Nisan 2001 tarihlerinde Avustralya’nın Canberra kentinde yapılan Küresel Yeşiller Konferansı’nda kabul edilmiş olan **Küresel Yeşiller Bildirgesi**’nin (*Global Greens Charter*),

Avrupa Yeşil Partiler Federasyonu’nun (EFGP) 20 Haziran 1993’te Finlandiya’nın Masala kentinde yapılan toplantısında kabul edilen ve 22 Şubat 2004’te Roma’da yapılan Avrupa Yeşil Partisi 1. Kongresi’nde güncellenen (ve Türkçe’si de güncellenen) **Yol Gösteren İlkeler**’in (*Guiding Principles*) ve

Amerika Birleşik Devletleri Yeşil Partisi’nin Haziran 2000’de Denver’da kabul edilen **On Anahtar Değer**’inin (*Ten Key Values of the Green Party*)

Türkçe çevirilerini içeriyor.

Bu belgeler, dünyayı bir bütün olarak kavrayan yapılarıyla Yeşiller’in, bölgesel ve uluslararası düzeyde yaşanan sorunlara karşı ortaya koydukları ve üzerinde görüş birliğine varılmış çözümleri içeren önemli belgelerdir.

Belgelerde dile getirilen ilke ve politikaların uygunluğu ve yaşama geçirilmesi, elbette toplumdan topluma farklılıklar gösterecektir. Ancak, özellikle Avrupa Birliği sürecinde yaşanan gelişmeler ve 11 Eylül sonrası Afganistan ve Irak’ta yaşananlar, belgelerde dile getirilen ifadelerin haklılığını ve küresel hareket etmenin kaçınılmazlığını açıkça ortaya koymaktadır.

Umarız elinizdeki kitapçık, Yeşiller’in uluslararası alandaki duruşlarının daha iyi algılanmasına ve Türkiye’deki Yeşiller’in örgütlenme sürecine katkıda bulunur.

Dostlukla

Yeşiller

Kasım 2003 - Mart 2004

İÇİNDEKİLER

1- Küresel Yeşiller Bildirgesi	5
2- Avrupa Yol Gösteren İlkeler	26
3- ABD Yeşil Partisi'nin On Anahtar Değeri	40

KÜRESEL YEŞİLLER BİLDİRGESİ

[Canberra - 2001]

Küresel Yeşiller, Yeşil Parti ve Hareketlerin Uluslararası Ağıdır.

2001 Nisan'ında 70 ülkeden 800 kişi Küresel Yeşiller'in ilk kez yapılan toplantısı için Avustralya'nın Canberra kentinde bir araya geldi. Üç duygusal, keyif verici, yorucu gün sonunda tüm dünyadan gelen delegeler, Küresel Yeşiller Bildirgesi'ni kabul ettiler ve Küresel Yeşiller İşbirliği Ağını, bu yeni küresel hareketi inşa edebilmek için elle tutulur somut basamaklar olarak kurdular.

2001 Küresel Yeşiller Konferansı'nda yapılan çalışmalar sonucunda ortaya konan Küresel Bildirge ve Politik Eylem Metinleri, şu ana kadar Yeşiller'in dünya çapında üzerinde fikir birliğine vardıkları en üst düzey belgelerdir.

Neden Küresel Yeşiller?

21. yüzyılda politikalar yerel olduğu kadar küreseldir. Dünyayı, iklim değişimi ve sömürünün yıkıcılığından korumak, şirketlerin sınırsız piyasa egemenliği baskısına karşı durabilmek, insan haklarını savunmak ve zengin ile fakir arasındaki uçurumu kapatabilmek için yapılacaklar bunlara birer örnektir. Yeşiller, artık yerel ve ulusal olduğu kadar küresel düzeyde de bir şeyleri değiştirmek için ilerleyen büyük bir güç haline geliyor. İlk kez Rio'daki dünya zirvesinde gayriresmi olarak bir araya gelen Yeşiller, bugün yetmiş aşkın ülkede ve kimisi hükümetlere girmiş bir biçimde, parti yada politik hareket olarak varlıklarını hissettiriyorlar. Avrupa, Amerika ve Afrika'da federasyonlar, Asya-Pasifik'te birlik kurdular. Şimdi de Küresel Yeşiller olarak dünya çapında örgütleniyorlar. Kişilerin aynı düşünce etrafında küresel olarak birbirine kenetlenmesi, Yeşiller'in bilgi paylaşımı sayesinde eylemler için güçlü bir temel oluşturmasını, uluslararası forumlarda işbirliği ve ortak kampanyalar düzenlenmesini sağlayacaktır. Yeşiller için, "İnsanlar nerede toplanacak?", "Kim onlarla konuşacak?", "Kaynaklar nereden bulunacak?", "Bir yeşil parti nasıl kurulacak?", "Bir kampanya nasıl yürütülecek?", "Haksızlık ve baskı ile nasıl

mücadele edilecek?”, “Tüm bunlar olurken nasıl iyimser kalınabilecek?” sorularının yanıtı dostça ve birbirine destek olarak bulunacaktır.

Küresel Yeşiller Konferansı’nda temsil edilen partiler:

Avustralya Avustralya Yeşiller’i, Die Grunen (Avusturya), Agalev (Belçika), Ecolo (Belçika), Les Verts (Benin), Movimiento Poder Verde (Bolivya), Bulgaristan Yeşiller’i, Les Verts du Burkina (Burkina Faso), Kamerun Yeşiller’i, Kanada Yeşiller’i, Şili Yeşiller’i, Kolombiya Yeşiller’i, Strana Zelenych (Çek Cumhuriyeti), DeGronnes (Danimarka), Horizonte Verde (Ekvator), Eesti Rohelised (Estonya), Vihrea Liitto (Finlandiya), Les Verts (Fransa), Guetamala Yeşiller’i, Gürcistan Yeşiller’i, Bündnis90/Die Grunen (Almanya), Politiki Oikologia (Yunanistan), Partis des Ecologistes Guineens (Fransız Guyanası), Zold Alternativa (Macaristan), Comhaontas Glas (İrlanda), Federazione Dei Verdi (İtalya), Dei Greng (Lüksemburg), Partis Ecologiste pour L’Integration (Mali),

Alternativa Demokratika (Malta), Partido Verde Ecologista de Mexico (Meksika), Moğolistan Yeşiller’i, Fas Yeşiller’i, Nepal Yeşil Parti’si, De Groenen (Hollanda), Verts Pacifique (Yeni Kaledonya), The Greens Aotearoa (Yeni Zelanda), Miljopartiet de Gronne (Norveç), Rassemblement des Verts Ni’il (Nijer), Filipinler Yeşiller’i, Os Verdes (Portekiz), St Petersburg Greens (Rusya), Strana Zelenych Na Slovensku (Slovakya), Güney Afrika Yeşiller’i, Confederation de los Verdes (İspanya), Miljopartiet de Grone (İsveç), İskoç Yeşil Parti’si, Partis African Ecologiste (Senegal), Grune/ Les Verts (İsviçre), Tayvan Yeşil Parti’si, Ukrayna Yeşil Parti’si, İngiltere ve Galler Yeşil Parti’si, Association of State Green Parties (ABD), ABD Yeşil Parti’si, Partido del Sol (Uruguay).

Kaynak Belge:

<http://www.global.greens.org.au/charter.htm>

yada

<http://www.europeangreens.org/info/globalgreencharter.html>

adreslerinde bulunabilir.

ÖNSÖZ

Biz gezegen yurtttaşları ve **Küresel Yeşiller**'in üyeleri olarak,

Yeryüzündeki canlılık, çeşitlilik ve güzelliğe bağımlı olduğumuz ve tüm bunların yeni kuşaklara tahrip edilmemiş ve hatta iyileştirilmiş olarak aktarılmasından sorumlu olduğumuz bilincine sahip olmakta birleşerek,

İnsan üretim ve tüketiminin egemen şekillerinin, ne pahasına olursa olsun ekonomik büyüme dogmasına dayalı olduğunu; bunların doğal kaynakları yeryüzünün taşıma kapasitesini göz önüne almadan, aşırı ve savurganca kullanarak, çevrede çok büyük bir bozulmaya ve türlerin bir bütün olarak ortadan kalkmasına neden olduklarını kabul ederek,

Adaletsizliğin, ırkçılığın, yoksulluğun, cahilliğin, rüşvetin, suç ve şiddetin, silahlı çatışmaların yaygın insan acılarına neden olduğunu kabullenerek,

Gelişmiş ülkelerin, kendi ekonomik ve politik hedeflerinin peşinde koşmaları yüzünden çevrenin ve insan haysiyetinin ayaklar altına alınmasına katkıda bulduklarını kabul ederek,

Uzun yüzyıllarca süren sömürgeleştirmenin ve sömürünün, birçok dünya ülkesini ve insanı yoksullaştırdığını; zengin ülkelerin bu yoksullaştırılan ülkelere karşı sahip oldukları bir ekolojik borç yaratıldığını kavrayarak,

Zengin ile fakir arasındaki uçurumu kapatmayı, sosyal, ekonomik, politik ve kültürel yaşamın tüm alanlarında herkes için eşit haklar üzerinde temellenen bir yurtttaşlık inşa etmeyi kendimize borç bilerek,

Kadın ve erkek arasında eşitlik olmadan gerçek bir demokrasi oluşturulamayacağını kabul ederek,

Kültürel mirasın kıymeti ve insanlığın haysiyeti için kaygılanarak,

Bir ülkenin yerli halklarına ait hakların ve onların ortak insanlık mirasına katkılarının, o ülkedeki tüm azınlıklar ve dinsel, ekonomik ve kültürel yaşamda baskı altında olanları kadar önemli olduğunu kabul ederek,

Besleyici gıda, konforlu barınak, sağlık, eğitim, adil emek, konuşma özgürlüğü, temiz hava, içilebilir su ve bozulmamış doğal çevre gibi insan haklarının garanti edilmesi için rekabetin değil işbirliğinin ön koşul olduğuna inanarak,

Çevrenin, ülkeler arasındaki sınırları yok saydığını kabul ederek,

ve

1992 Rio Küresel Yeşiller Toplantısı Deklarasyonu üzerinde inşa ederek;

İnsanların, düşüncelerinde, değerlerinde, yaşam ve üretim biçimlerinde temelden değişikliklere gereksinim olduğunu ileri sürüyoruz.

Yeni binyılın, bu dönüşümün başlangıç noktasının belirlenmesini sağlayacağını ilan ediyoruz.

Aşağıdakileri içeren kapsayıcı bir sürdürülebilirlik kavramını desteklemeye kesin kararlı olduğumuzu ilan ediyoruz:

- Yaşamı devam ettiren doğal süreçler ve biyolojik çeşitlilik hakkında özellikle kaygılanarak, yeryüzü ekosisteminin bütünlüğünün korunması ve onarılması,
- Tüm ekolojik, sosyal ve ekonomik süreçlerin birbiriyle ilişkili olduğunun kabul edilmesi,
- Ortak yarar ile kişisel çıkarların dengelenmesi,
- Özgürlüğün sorumlulukla uyumlu hale getirilmesi,
- Bütünlük içerisindeki çeşitliliğin memnuniyetle karşılanması,
- Kısa süreli hedeflerle uzun süreli amaçların bağdaştırılması,
- Gelecek kuşakların, doğal ve kültürel kazançlar açısından bugünkü kuşaklarla aynı haklara sahip olmasının sağlanması.

Diğer insanlara, öteki büyük yaşayan topluluklara ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluk sahibi olduğumuzu onaylıyoruz .

Dünyanın dört bir yanındaki Yeşil partiler ve politik hareketler olarak, kendimizi bu birbiriyle bağlantılı ilkeleri hayat geçirmeye ve başarıya ulaşması için destek verecek bir küresel ortaklık yaratmaya adanıyoruz.

İLKELER

Küresel Yeşiller'in politikaları aşağıdaki ilkeler üzerinde kurulmuştur:

EKOLOJİK BİLGELİK

Biz, insanın doğal dünyanın bir parçası olduğunu kabul ederiz ve insan dışı türler de dahil olmak üzere tüm yaşam biçimlerinin özgül değerlerine saygı gösteririz.

Biz, dünyadaki yerli halkların bilgeliğini, toprağın ve onun kaynaklarının koruyucusu olarak kabul ederiz.

Biz, insan toplumunun gezegenin ekolojik kaynaklarına bağımlı olduğunu ve ekosistemin bütünlüğünün sağlanması ve biyolojik çeşitliliğin ve yaşamı destekleyen sistemlerin esnekliğinin korunması gerektiğini kabul ederiz.

Bu,

- Gezegenin ekolojik sınırları ve sınırlı kaynakları içerisinde yaşamayı öğrenmeyi,
 - Hayvan ve bitki yaşamını ve doğal elementler olan toprak, su, hava, ve güneş sayesinde devam eden yaşamın kendisini korumayı,
 - Bilginin sınırlı olduğu durumlarda, gezegen kaynaklarının zenginliğini bugünkü ve gelecek kuşaklar için güvence altına almak amacıyla uyarma yolunu seçmeyi
- gerektirir.

SOSYAL ADALET

Biz, sosyal adaletin anahtarının, kişisel ve sosyal gelişme için bütün fırsatların tüm vatandaşlara sağlanması ve temel insani gereksinimlerin koşulsuz olarak karşılanması amacıyla toplumsal ve doğal kaynakların hem yerel hem de küresel olarak eşitlikçi dağılımı olduğunu ileri süreriz.

Biz, çevresel adalet olmadan sosyal adalet, sosyal adalet olmadan da çevre adaletinin olamayacağını ilan ederiz.

Bu,

- Ülke içinde ve ülkeler arasında zengin ile fakir arasındaki uçurumun kapandığı, güneyden kuzeye kaynak akışının dengelendiği, yoksul ülkelerin gelişmesini önleyen borç yükünün kaldırıldığı adil bir dünya örgütlenmesini ve istikrarlı bir dünya ekonomisini,
- Etik, sosyal, ekonomik ve ekolojik bir zorunluluk olarak yoksulluğun yeryüzünden silinmesini,
- Cehaletin ortadan kaldırılmasını,
- Cins, ırk, yaş, din, sınıf, etnik yada ulusal köken, cinsel tercih, sakatlık, zenginlik yada sağlık gözetmeksizin, tüm bireyler için eşit haklara dayalı yeni bir yurttaşlık vizyonunun inşa edilmesini gerektirir.

KATILIMCI DEMOKRASİ

Biz, tüm yurttaşların görüşlerini açıklama hakkına sahip olduğu, kendi yaşamlarını etkileyen çevresel, ekonomik, sosyal yada politik tartışmalara doğrudan katılabildiği, yetki ve sorumluluğun yerel ve bölgesel topluluklarda bulunduğu ve yalnızca zorunlu hallerde daha üst yönetim basamaklarına devredildiği bir demokrasi için çaba gösteririz.

Bu,

- Tüm katılımcıların, kendilerini yeterli kılacak eğitime ve karar vermek için gereksindikleri bilgiye ulaşabilmeleri yoluyla bireysel olarak yetkinleşebilmelerini,
- Katılımı engelleyen zenginlik ve güç eşitsizliklerinin yıkılmasını,
- Yurttaşlık enerjisini, gönüllü eylemi ve toplumsal sorumluluğu teşvik eden sistemlere dayalı, etkilenen kişilerin uygun düzeyde doğrudan karar alabileceği taban kurumlarını,
- Eğitim yoluyla ve tüm karar organlarına katılımları da içinde olmak üzere politik yaşamın her alanına gençliğin dahil olmasını teşvik ve yardım ederek genç insanlara söz hakkı verilmesinin kuvvetle desteklenmesini,
- Tüm seçilmiş temsilcilerin, şeffaflık, dürüstlük ve yönetimde sorumluluk ilkelerine bağlı olmasını,
- Tüm seçim sistemlerinin, şeffaf ve demokratik olmasını ve hukuk kurallarıyla yürütülmesini,
- Tüm seçim sistemlerinde, her erişkinin bir eşit oya sahip olmasını,

- Tüm seçim sistemlerinin nispi temsile dayanmasını; tüm seçimlerin kamusal olarak finanse edilmesini ve şirket ve kişi bağışlarının katı sınırlar içinde ve tam anlamıyla şeffaf olmasını,
 - Her yurttaşın, çok partili sistem içerisinde kendi tercih ettiği bir siyasi partiye üye olma hakkına sahip olmasını,
- gerektirir.

ŞİDDET KARŞITLIĞI

Biz, küresel güvenliğin temeli olarak, devletler arasında, ülke içinde ve kişiler arasında işbirliği ve barış kültürü için çaba göstereceğimizi ve şiddet karşıtlığına bağlılığımızı ilan ederiz.

Biz, güvenliğin askeri güç kullanılarak sağlanmaması, işbirliği, sağlam sosyal ve ekonomik gelişme, çevresel güvenlik ve insan haklarına saygıya dayanması gerektiğine inanırız.

Bu,

- Askeri güç dengeleri üzerinde kurulan bir güvenlik kavramı yerine, çatışmaların sosyal, ekonomik, ekolojik, psikolojik ve kültürel yönlerine öncelik veren kapsayıcı bir küresel güvenlik kavramını,
 - Çatışmaların önlenmesini, idaresini ve çözülmesini sağlayabilecek bir küresel güvenlik sistemini,
 - Diğer kültürlerin saygı görmesi ve anlaşılması, ırkçılığın dünya üzerinden silinmesi, özgürlük ve demokrasinin geliştirilmesi ve küresel yoksulluğun sonlandırılması yoluyla savaş nedenlerinin ortadan kaldırılmasını,
 - Nükleer, biyolojik ve kimyasal silahların, anti-personel mayınların ve eksiltilmiş uranyumlu silahların tamamen ve kesinlikle yasaklanmasını da sağlayacak uluslararası antlaşmaları da içeren genel ve tam bir silahsızlanmanın gerçekleştirilmeye çalışılmasını,
 - Çatışmaların idaresi ve barışın koruyuculuğu için küresel bir organizasyon olarak Birleşmiş Milletler'in güçlendirilmesini,
 - İnsan haklarının ihlal edildiği ülkelere yapılan silah ihracatının sıkı bir şekilde denetiminin sağlanmaya çalışılmasını,
- gerektirir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Biz, biyosfer içerisinde insan toplumunun maddi genişlemesinin sınırlı bir alan içinde kalmasının ve yenilenebilir kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve yenilenemez kaynakların sorumlu kullanımı yoluyla biyolojik çeşitliliğin devam ettirilmesinin gerektiğini kabul ederiz.

Biz, sürdürülebilirliğin sağlanması ve dünyadaki sınırlı kaynaklarla bugünkü ve gelecek kuşakların gereksinimlerinin sağlanabilmesi için, küresel tüketim, nüfus ve maddi eşitsizlikte devam eden artışın durdurulmasının ve tersine çevrilmesinin gerektiğine inanırız.

Biz, yoksulluk sürüp gittikçe sürdürülebilirliğin mümkün olamayacağını kabul ederiz.

Bu,

- Zenginlerin, yoksulların dünya kaynaklarından adil bir pay almalarına izin vermek için tüketimlerini sınırlandırmalarının sağlanmasını,
 - Aşırı tüketim kapasitesi yerine, yaşam kalitesine odaklanarak zenginlik kavramının yeniden tanımlanmasını,
 - Birkaç kişinin açgözlülüğünün değil, herkesin ihtiyacının tatmin edilmesinin hedeflendiği ve bugün yaşayanların gelecek kuşakların gereksinimlerini karşılama yeteneklerini tehlikeye atmadan kendi gereksinimlerini karşılayabildikleri bir dünya ekonomisinin yaratılmasını,
 - Ekonomik güvencelerin sağlanmasıyla, nüfus artışı nedenlerinin ortadan kaldırılmasını ve kadın ile erkeğin doğurganlıklarını daha iyi denetleyebilecekleri temel eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimlerinin sağlanmasını,
 - Sürdürülebilir kalkınma ilkelerinin desteklenmesi için ulus ötesi şirketlerin rol ve sorumluluklarının yeniden belirlenmesini,
 - Spekülatif para akışlarını düzenleyecek ve vergilendirecek mekanizmaların uygulamaya konmasını,
 - Mal ve hizmetlerin piyasa fiyatlarına, üretim ve tüketimlerdeki çevresel maliyetlerin tam olarak yansıtılmasının sağlanmasını,
 - Daha fazla enerji ve kaynak verimliliği sağlanmasını ve çevresel olarak sürdürülebilir teknolojilerin geliştirilmesini ve kullanılmasını,
 - Yararlı ve tatmin edici topluluklar yaratılması için yerel olarak en büyük boyutta kendine güvenin özendirilmesini,
 - Gençlik kültürünün anahtar rolünün kabul edilmesini ve bu kültür içinde sürdürülebilirlik etiğinin özendirilmesini
- gerektirir.

ÇEŞİTLİLİĞE SAYGI

Biz, tüm varolanlara karşı bireysel sorumluluk bağlamında, kültürel, dilsel, etnik, cinsel, dinsel ve tinsel çeşitlilikten onur duyarız.

Biz, ayırım gözetmeksizin herkesin haklarını, saygınlığı, bedensel sağlığı ve tinsel iyiliği destekleyen bir çevre içinde savunuruz.

Biz, çok kültürlü bir topluluk ruhu içerisinde, ayırım çizgileri boyunca saygılı, pozitif ve sorumlu ilişkiler inşa edilmesini destekleriz.

Bu,

- Toprak ve kendi kaderini tayin hakkı da dahil olmak üzere yerli halkların yaşamlarını sürdürebilmeleri için temel araçlar olarak hem ekonomik, hem de kültürel haklarının tanınmasını, ve ulusal ve küresel kültürün ortak mirasına katkılarının kabul edilmesini,
 - Etnik azınlıkların haklarının, kültür, din ve dillerinin gelişmesi için ve ayrımcılık yapılmaksızın tanınmasını ve demokratik süreçlere tam yasal, sosyal ve kültürel katılımlarının kabul edilmesini,
 - Cinsel azınlıkların tanınmasını ve saygı gösterilmesini,
 - Sosyal, ekonomik, politik ve kültürel yaşamın tüm alanlarında kadın ile erkek arasında eşitliği,
 - Yeşil vizyonumuza değerli bir katkı olarak gençlik kültürünün önemli ölçüde katılımının sağlanmasını ve genç insanların farklı gereksinim ve ifade biçimlerine sahip olduğunun kabul edilmesini,
- gerektirir.

POLİTİK EYLEM

1. DEMOKRASİ

1.0 Dünyadaki insanların çoğu, yolsuzluğun dal budak saldığı, insan haklarının kötüye kullanıldığı ve basın sansürünün sıradanlaştığı demokratik olmayan rejimlerle yönetilen ülkelerde yaşamaktadır. Gelişmiş demokrasiler ise medyanın tekelleşmesi, politikanın şirketler tarafından finanse edilmesi, ırksal, etnik, ulusal ve dinsel toplulukların sistematik bir şekilde dışlanması ve alternatif düşüncelere ve yeni ve küçük partilere ayrımcılık yapan seçim sistemleri gibi yollarla daha az gözle görülür biçimde yozlaşmaktadırlar.

Yeşiller;

1.1 Yerelden küresele tüm seviyelerde, demokratik, şeffaf ve hesap verebilir bir hükümet için çalışan taban hareketlerinin ve diğer sivil toplum örgütlerinin teşvik edilmesini ve desteklenmesini bir öncelik olarak görür.

1.2 Eğitim, politik eylemin her noktasında gençliğin katılıma teşvik edilmesi yoluyla genç insanların seslerini duyurmalarını aktif olarak destekler.

1.3 Kadın ve erkeğin ekonomik, politik ve sosyal alanda eşit olarak yer almalarını mümkün kılmak için uygun yolların geliştirilmesiyle toplumsal cinsiyet ilişkilerinin demokratikleştirilmesi için uğraş verecektir.

1.4 Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Uluslararası Ticarete Yabancı Kamu Görevlilerinin Rüşvetçiliği ile Savaş Anlaşması'nın en kısa sürede onaylanmasına çalışır.

1.5 Özgür ve bağımsız medyaya ve resmi bilgiye ulaşmayı sağlayarak yurttaş haklarını geliştirir.

1.6 Asgari olarak radyo, toplum tabanlı internet ve e-postayı içeren elektronik iletişim ve bilgi teknolojilerine herkesin erişimi için çalışacaktır. Biz bu teknolojilere olabildiğince ucuz erişilebilmesini sağlamak için çalışmaya devam edeceğiz.

1.7 Savunma hakkını ve suç ile ceza arasında oranlılığın uygulanmasını sağlayacak, adil ve laik bir yasal sistemi destekler.

1.8 Seçimler için kamu fonları ayrılmasını destekler ve hem bireylerden, hem de şirketlerden alınan tüm bağışların, izin verildiği yerlerde de sınırlı ve tam şeffaf olmasını temin eder.

1.9 Özellikle yurttaşların siyasi katılım haklarından mahrum bırakıldığı durumlarda, hükümetler üzerindeki şirket egemenliğine meydan okuyacaktır.

1.10 Yürütme yasama, ve yargı güçlerinin ayrılığını ve devlet ve dinin birbirinden ayrılmasını destekler.

1.11 Yerel hükümetlerin gelişmesini ve güçlenmesini destekler.

1.12 Sürdürülebilir kalkınma ve yurttaşların iktidarı hedefine hizmet etmesi için, devlet kuruluşlarının demokratikleştirilmek ve daha şeffaf ve etkili kılınmak üzere yeniden yapılandırılmasını destekler.

2. ADALET

2.0 Bugün dünyadaki yaşam standartları ve fırsat farklılıkları tahammül edilemez boyutlardadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkeleri, ulusal gelirlerinin % 0,23 kadarını yardım olarak verirken, Üçüncü Dünya Ülkelerinin borçları, tüm zamanların en yüksek düzeyi olan 2,5 trilyon ABD Doları seviyesindedir. 1,2 milyar insan günde 1 ABD Dolarından daha az bir gelire yoksulluk içinde yaşarken, dünya nüfusunun en zengin % 20'si, gelirin % 80'inden fazlasına sahiptir. 125 milyon çocuk okula gidememekte, yoksulların % 60'ını oluşturan, üçte ikisinden fazlası kadın, 880 milyon kişi okuma-yazma bilmemektedir. Nüfus artışı yavaşlamakla birlikte, 2050 yılına kadar 2-3 milyar insan daha dünya nüfusuna eklenecektir. HIV ve Tüberküloz enfeksiyonları artmaktadır.

Yeşiller;

2.1 Gelişmekte olan ülkelere hükümet yardımlarını artırmaya çalışacaktır ve öncelikler yerel topluluklarla çalışma yoluyla belirlenerek, yoksul kesimin en yoksullarına yönelik yardım fonlarını destekleyecektir.

2.2 Kadınların haklarını, statülerini, eğitimlerini ve politik katılımlarını geliştirmeye çalışacaktır.

2.3 2015 yılına kadar yardımların artması ve borçların ertelenmesi yoluyla finanse edilmiş yüksek kaliteli temel eğitimi herkesin ulaşabileceği şekilde geliştirme hedefini kendine görev sayar.

2.4 En fakir ülkeler başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin borçlarının silinmesi yönünde çalışacaktır. Borçlardan kurtulma yoluyla edinilen tasarrufların yoksulluğun azaltılması ve çevrenin korunmasına doğru yönlendirilmesini sağlayacak özendirme ve etkilenen toplumların katılımı ile, şeffaf ve hesap verebilir süreçlerin yerleştirilmesini destekleyecektir.

2.5 Özellikle düşük maliyetli ve etkin tedaviye yaygın erişim için iki kat çaba gereken Afrika'da HIV-AIDS, tüberküloz ve sıtma gibi büyük salgınlarla mücadeleye ve özellikle eğitim yoluyla ekonomik süreçlerin onarılmasına yoğunlaşmış bir ortak eylem planını gerekli görür.

2.6 Çevresel yıkım ya da sömürgeleştirme ve göç gibi insan müdahaleleri nedeniyle olan yer değiştirmeler sonucu doğal kaynaklarına erişme şansını kaybeden kişilerin tazminat hakkı olduğunu kabul eder.

2.7 Yerli topluluklar başta olmak üzere herkes için temel geçim kaynaklarına erişim olanaklarının genişletilmesi ve çevrenin kötüye kullanımının engellenmesi görüşü çerçevesinde kaynakların kullanımı ve mülk sahipliği arasındaki ilişkileri gözden geçirecektir.

2.8 Tüm erkek, kadın ve çocukların, organ satışı, fuhuş ve pornografi gibi kişisel olarak zarar verici eylemlere muhtaç olmadan, ekonomik güvenceye sahip olmalarını sağlamaya çalışacaktır.

2.9 Gelişmiş ülkelerde dahi fakir ve marjinalleşen insan sayısında bir artış olduğunu kabul ederek, tüm toplumlarımızda refahın daha eşit dağılımı ve eşit fırsatların yaratılması için çalışmayı iş edinecektir.

2.10 Beyazlar dışındaki halkların insani, sosyal ve çevresel haklarını savunacak ve geliştirecektir.

3. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ENERJİ

3.0 Kayıtlara geçen en sıcak on yılın dokuzu 1990'lı yıllarda yaşandı. Atmosferdeki karbondioksit düzeyi son on beş milyon yıldaki en yüksek seviyeye çıktı. İklimsel felaketlerin sıklığı, insanların binlercesinin ölümüne ve milyonlarcasının yer değiştirmesine neden olarak artmaktadır. İlk kez 1998'de görülen mercan kayalıklarının beyazlaşması ve ölümü, 20 yıl sonra sıradan bir hal almış olacaktır. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'ne (IPCC) katılan bilim insanları küresel ısınmanın bir gerçek olduğunu ve bu değişikliklerde insan etkinliklerinin önemli bir etken olduğunu bildirmişlerdir. Yerküre, bu yüzyılda beklenenden 1-5 °C daha sıcak olacak ve deniz seviyesinde şimdiden başlayan yükselmeler gelecek 500 yılda dünyanın en yaygın nüfuslu bölgelerini sular altında bırakarak devam edecektir. Şimdi harekete geçmezsek, iklim felaketleri ufukta görünmektedir.

Yeşiller;

3.1 Karbondioksit seviyesinin IPCC tarafından önerildiği gibi en kısa dönemde 450 ppm olarak sınırlandırılması hedefini benimser. Gelişmiş ülkeler, doğru yönde bir adım olsa bile büyük oranda yetersiz kalan Kyoto Protokolü'nü (2010 yılına kadar 1990'lardaki seviyeleri küresel çapta % 5.2, Avrupa'da % 8, ABD'de ise % 6 azaltmayı öngörür) yerine getirmekle kalmayıp, yüzyıl sonunda % 70-90 oranında bir azalma hedefine erişmeyi öngörerek, 2020 yılında % 20-30 arasında bir azalmayı sağlamak zorundadırlar. Bunun yanı sıra diğer sera gazlarının emisyonlarının azaltılması için harekete geçilmelidir.

3.2 Aynı hedefe yönelik olarak Kyoto Protokolü'nün yürürlüğe girmesi için ve gelişmiş ülkelerdeki endüstriyel kaynaklı gerçek emisyonların azaltılmasını getirecek olan uygulamalara, uymayanlara yönelik bir ceza sistemini de içerecek şekilde geçilmesi için ısrar eder.

3.3 Ulus ötesi şirketler için küresel karbon vergileri ve küresel çevresel yükler ile bağlantılı uluslararası emisyon bildirim çerçevesi kurmaya çalışacaktır.

3.4 Gelişmekte olan ülkelerin yenilenebilir enerji kaynakları üzerine güçlü bir şekilde odaklanarak en verimli, sürdürülebilir ve uygun teknolojilere erişebilmeleri ve önlemlerin eksiksiz ve dünya çapında olabilmesi için iklim değişikliği anlaşmalarına uymalarını sağlamak için yoğun çaba gösterecektir. İklim değişikliği görüşmelerinin ve önlemlerin temelinde adalet ilkesi olmalıdır.

3.5 Nükleer enerjini yaygınlaşmasına karşı çıkar ve en kısa sürede saf dışı bırakılması için çalışır.

3.6 Yeni fosil yakıtların aranması ve geliştirilme çalışmalarına karşı bir moratoryum için çağrı yapılmasını destekleyecektir.

3.7 Gezegenin karbondan en zengin ekosistemleri olan, yerli halklar açısından yaşamsal öneme sahip, bitki ve hayvan yönünden zengin, hiçbir insani zaman ölçeğinde yeri doldurulamayacak olan, yaşlı ormanların kesilmesine ve yok edilmesine karşı çıkar.

3.8 Diğer çevresel faydalarının yanı sıra karbon tutulması için kısa süreli bir önlem olarak, monokültür olmamak koşuluyla çeşitli türlerden ağaç dikimini destekler.

3.9 Yenilenemeyen enerji üzerine vergi konmasını ve enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kullanımı için geliştirilen fonların kullanımını destekler.

3.10 Sürdürülebilir enerji kaynaklarının kullanımına ve ekolojik enerji üretimine ilişkin teknik gelişmelere yönelik araştırmaları destekler.

3.11 Ülke içinde ve ülkeler arasında enerji verimliliği teknolojilerini ve yeşil enerji alt yapılarını ve maliyetsiz yada en az maliyetli ekonomileri destekler. Bu batı ülkeleri tarafından bugüne dek yapılan emisyonların ekonomik maliyetlerinden birisidir.

4. BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

4.0 Sağlıklı ekosistemler insan hayatı için yaşamsaldır, oysa biz doğa ve toplum arasındaki ilişkileri unutmuş görünüyoruz. Türlerin yokolma hızı insan öncesi zamanlardan 100 ile 1000 kat daha yüksektir. Dünyanın orijinal ormanlarının sadece % 20'si görece dokunulmadan kalabilmiştir. Balık türlerinin % 60'ı aşırı avlanma nedeniyle tehlikededir. Bulunduğu yere ait olmayan bitki, hayvan ve hastalıkların istilası hızla yayılmaktadır. Habitat yıkımı ve türlerin yokolması, iklim değişimi, küresel eşitsizlik ve yerli kültürlerin ve geçim yollarını da tahrip eden endüstriyel ve tarımsal gelişme sonucunda meydana gelmektedir. Tarım işletmeleri tarafından geliştirilen ve genetik modifikasyon ve doğanın patentlenmesiyle hızlandırılan tarımsal monokültür, hastalıklardan zarar görme riskini ciddi biçimde arttırarak ürünlerinve evcil hayvan türlerinin çeşitliliğini tehdit etmektedir.

Yeşiller;

- 4.1 Çevresel açıdan yıkıcı tarımsal ve endüstriyel gelişmeye şiddetle karşıdır ve yerel bitki ve hayvanları doğal habitatlarında ve mümkün olduğunca geniş alanlarda korumak için öncelikli çaba gösterecektir.
- 4.2 Kerestecilik, fosil yakıt çıkarılması, baraj yapımı, madencilik, genetik mühendislik ve tarımsal monokültür gibi çevresel açıdan yıkıcı etkinlikler için uygulanan sübvansiyonları kaldırmak için çalışacaktır.
- 4.3. Tahta gibi ürünler için güvenilir etiketleme yöntemleriyle desteklenen, en katı sürdürülebilirlik tanımı üzerinde geliştirilmiş ekolojik satın alma politikalarını destekleyecektir.
- 4.4 Etkilenen yerli ve yerel topluluklarla anlaşılması şartıyla, "doğaya borçlanma" kavramıyla yapılan takasları destekler.
- 4.5 Tüm dünyadaki eski ve halen varolan endüstriyel ve askeri alanlardan kaynaklanan toksik alanların temizlenmesini ve yıkılmış doğal çevrenin onarılmasını destekler.
- 4.6 Mümkün olan her yerde yerel ürünlerin tercih edilmesi yoluyla dünya çapında mal taşınmasının azaltılmasının, fosil yakıt tüketiminin ve sera gazı emisyonlarının azalması kadar biyolojik istilanın azaltılması gibi bir ek fayda da sağlayacağına dikkat çeker.
- 4.7 Tüm eğitim seviyeleri için bir küresel ekoloji müfredatı geliştirmeye çalışır.
- 4.8 Şirketlere, ulusal devletlere ve kişilere karşı açılan davalara bakmak üzere çevresel yıkım ve biyolojik çeşitliliğin kaybı için özel bir uluslararası adalet mahkemesi kurulması yönünde çalışacaktır.
- 4.9 Yaşamın patentlenmesinin ve ticari mala dönüştürülmesinin kabul edilmesine karşı duracaktır.

5. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLKELERİYLE EKONOMİK KÜRESELLEŞME YÖNETİMİ

5.0 Dünyadaki en büyük 100 ekonominin 50'si şirketlerdir. Hükümetlerle yaptıkları gizli anlaşmalarla, engellenmez ekonomik etkinlikleri kamusal yararın üzerine çıkaran, şirketlerin zenginliğini koruyan ancak toplumsal refaha saldıran ve ulusal ekonomileri spekülasyon hareketlerinde her gün 1.3 trilyon ABD dolarının üzerinde bir paranın el değiştirdiği bir küresel finans kumarhanesinin uşağı haline getiren bir hukuksal sistem yaratmışlardır. Ne var ki bu dalga geri çevrilebilir. Çok Taraflı Yatırım Antlaşması (MAI) şimdilik yenilgiye uğramıştır. Gelişmiş ülkelerde uluslararası finans kuruluşları sadece kuşatma altındayken toplanabilmektedir. Dünya Bankası ve IMF'nin itibarı paçavraya dönmüştür.

Yeşiller;

5.1 Su gibi yaşam için vazgeçilmez unsurların kamunun elinde ve kontrolünde kalmasını ve kültür, temel gıdalara erişim, toplum ve halk sağlığı, eğitim ve özgür medyanın, uluslararası piyasa anlaşmalarına konu olabilecek "ticari mallar" olmadığını onaylar.

5.2 Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Küresel Çevre Hizmetleri'ni (GEF) tek çatı altında toplayarak, sürdürülebilir kalkınmanın geliştirilmesi için yaptırım gücüne ve fonlara sahip olan bir Dünya Çevre Örgütü'nün kurulmasını destekler. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) bu kuruluşun kararlarına tabi olmalıdır.

5.3 Dünya Bankası ve IMF'nin, üyelik ve karar süreçlerini demokratik hale getirmediği, operasyonlarını sürdürülebilirlik ilkelerinin hizmetine sokmadıkça ve insan hakları, işçi hakları ve çevrenin korunmasına ilişkin tüm uluslararası anlaşmalara uygun olarak reforme edilmediği ortadan kaldırılmasını destekler.

5.4 Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ), ana amacını sürdürülebilirlik olarak yeniden belirlemediği, şeffaf ve demokratik süreçler tarafından desteklenmediği ve etkilenen toplumların temsilcilerinin katılımı sağlanmadıkça ortadan kaldırılmasını destekler. Ayrıca anlaşmazlıkları çözme mekanizmalarını DTÖ'nün yetkileri arasından çıkaran bir güçler ayrılığı olmalıdır. Her yeni adımda daha önceki müzakere turlarının sürdürülebilirlik etki değerlendirmesi yapılmalıdır.

5.5 DTÖ kurallarına bağlı olarak oluşturulacak yeni bölgesel ya da yarı-küresel ticaret ve yatırım anlaşmalarının (önerilen Amerikalılar Serbest Ticaret Antlaşması gibi) önlenmesine, ancak halkların refahı ve çevresel sürdürülebilirlik yönünde ülkelerin birleşmesine ilişkin süreçleri destekleyecektir.

5.6 Finansal ve ekonomik kuruluş ve örgütlerin, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası tüm düzeylerdeki toplulukları ayakta tutacak, çevresel olarak sürdürülebilir projeleri besleyip koruyacağı bir dünya çevresi yaratacaktır.

5.7 Çevre, iş koşulları ve sağlık üzerindeki uluslararası anlaşmaların, her türlü uluslararası ticaret hükmünden önce gelmesini talep etmektedir.

5.8 Spekülatif uluslararası kur hareketlerini engellemek için Tobin-Henderson vergisinin ya da diğer araçların uygulanması, reel ekonomi yatırımlarının teşviki ve küresel kalkınmada adaleti sağlayacak fonların yaratılması için çalışacaktır.

5.9 Şirketlerin kendi ülkelerinin ve iş yaptıkları ülkenin çevre, işçi ve sosyal yasalarına, hangisi daha sıkı ise, uymasını istemek için çalışacaktır.

5.10 Uluslararası ticaret kurallarını belirleme gücü olanlar bulunanlar başta olmak üzere tüm küresel örgütlerin, sürdürülebilir kalkınma ilkelerine sıkıca bağlanmalarını ve bu amacı tam olarak gerçekleştirebilmeleri için bir kültürel değişim eğitim programı izlemelerini sağlamaya çalışacaktır.

5.11 Çevresel ve sosyal olarak yıkıcı etkinlikleri tümüyle ortadan kaldıracak sübvansiyonlarla, şirketlerin zenginliğinin şeffaf hale gelmesini ve en az sosyal refah kadar hesap verebilir düzeye getirilmesini istemektedir.

5.12 Ekonomik küreselleşmenin neden olduğu sosyal dışlama ile savaşmanın bir yolu olarak, toplum temelli bir ekonomiyi destekleyecek yurttaş girşimciliğinin geliştirilmesini onaylar.

6. İNSAN HAKLARI

6.0 İnsan hakları ve özgürlüklerin yadsınması, yoksulluk ve siyasi güçsüzlükle kol kola gitmektedir. Milyonlarca insan ayrımcılık, sindirme, keyfi gözaltılar, şiddet ve ölümlerle karşı karşıyadır. Son üç yıl içinde dünyadaki hükümetlerin dörtte üçü işkence yöntemlerini kullanmışlardır.

Yeşiller;

6.1 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini, Uluslararası Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesini, Uluslararası Sivil ve Politik Haklar Sözleşmesini, Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmelerini ve haklar ve özgürlüklerin korunması için düzenlenmiş diğer uluslararası enstrümanları onaylar. Bu hakların evrensel ve bölünemez olduğuna ve ulusal hükümetlerin bunları uygulamakla sorumlu olduğuna inanırız.

6.2 Tüm diktatörlükleri ve politik iddiaları ne olursa olsun insan haklarını inkar eden rejimleri kınar.

6.3 İnsan hakları bilincinin arttırılması için yerel topluluklarla çalışır ve BM insan hakları komisyonlarının diğer yapıların yeterince kaynak sahibi olması için çaba gösterir.

6.4 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin, sağlıklı doğal çevre hakkını ve doğal ve kültürel kaynaklar için kuşaklar arası hakları da içerecek biçimde düzeltilmesini ister.

6.5 Kadınların kendi kararlarını verme hakkını, ayrımcılık ve zorlamanın olmadığı uygun yöntemlerle kendi doğurganlıklarını kontrol etmeleri hakkı da dahil olmak üzere savunur, Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Anlaşması'nın (CEDAW) onaylanması, çekincelerin ortadan kaldırılması ve İsteğe Bağlı Protokol'ün yürürlüğe konması için çalışır.

6.6 Yerli halkların, kendi kaderini tayin hakkını, toprak haklarını, insancıl ve ekolojik olarak sürdürülebilir teknikler kullanarak kendi geçimleri için geleneksel avcılık ve balıkçılık yapma haklarını, ve yerli halkların kendi uluslararası organlarını kurmak ve çalıştırmak için yapacakları hareketleri destekler.

6.7 Yerli halklar tarafından benimsenen minimum koruma standardı olarak 1993 Yerli Halkların Hakları Taslak Bildirgesi'nin en kısa sürede kabul edilmesini ister.

6.8 İşkencecilerin hesap verir hale gelmesini sağlamak ve kendi ülkelerinde ya da başka bir yerde Uluslararası Adalet Mahkemesi'nin himayesi altında görev yapan bir uluslararası yargıçlar kurulu önünde adalet önüne çıkarılmaları için mücadele edecektir.

6.9 İşkence cezalandırma ya da geleneksel ve dinsel sakatlamalar da dahil olmak üzere başka yollarla kişinin fiziksel bütünlüğünü ihlal eden her türlü uygulamaya karşıdır.

6.10 Tüm dünyada ölüm cezasının yürürlükten kaldırılmasını talep eder.

6.11 Hükümetleri, sığınmacılara, ister devlet şiddetinin, sterse bağımsız silahlı grupların kurbanı olsunlar, iltica hakkıyla ilgili 1951 Cenevre anlaşmasına uygun muamele etmeye, adil yaklaşıma, keyfi tutklamalardan kaçınmaya, temel haklarının ihlal edilip zarar görebilecekleri ya da ölüm, işkence ve diğer insani olmayan davranışlarla yüz yüze gelebilecekleri ülkelere geri göndermemeye çağırır.

6.12 Toplu sınır dışı etmelerin yasaklanmasını talep eder.

6.13 Tüm çalışanların, emeklerinin karşılığının adilce ödendiği güvenli istihdam hakkını ve sendikalaşma özgürlüğünü savunur.

6.14 Çocukların çalışmaya ihtiyaç duymadan büyüme haklarını ve çalışan çocuklar ve ergenlik çağındakiler için daha düşük bir yaş sınırı tesis edilmesini destekler.

6.15 Eşcinselliğin suç olmaktan çıkarılmasını, gay ve lezbiyenlerin yaşam biçimlerini seçme hakkını ve eşcinsel ilişkilerin eşit haklara sahip olmasını talep eder.

6.16 Toplum içerisinde sakatların eşit çalışma ve yaşam fırsatlarına sahip olmalarını sağlamaya, gerçek anlamda politikaya katılımlarını sağlamak da dahil olmak üzere, çalışacaktır.

6.17 Dilsel azınlıkların kendi dillerini kullanım haklarını destekler.

7. YİYECEK VE SU

7.0 Yüz milyonlarca insan, gıda yetersizliği nedeniyle değil, toprağa, suya, paraya ve piyasalara eşitlikli erişim nedeniyle yetersiz beslenmektedir. Genetik olarak değiştirilmiş ürünler (GMOs) çözüm değildir, çünkü çözüm bekleyen sorun üretim değil, dağılımdır. Ayrıca GMO'lar tıpkı tarımsal felaketlere karşı en büyük güvencemiz olan biyolojik çeşitlik açısından olduğu gibi, çevre, bağımsız küçük çiftçiler ve tüketiciler için de kabul edilemez riskler taşır. Hem yer üstündeki, hem yer altındaki kaynaklar için su kıtlığı ufukta belirmeye başlamıştır. Çölleşme ve yıkım hızla yayılırken, su toplanma havzalarının ormansızlaştırılması toprak kayması ve sel tehlikesini arttırmaktadır. Tek parlak nokta, organik tarımın hızlı gelişimidir.

Yeşiller;

7.1 Temel gereksinimler için temiz suya erişimin temel bir hak olduğunu düşünür ve su kaynakları ile altyapılarının özelleştirilmesine karşı çıkar.

7.2 Toplumsal subvansiyonlardan farklı olarak su üzerindeki subvansiyonları kaldırmak için çalışacak, böylece su kullanımını daha verimli hale getirecektir.

7.3 Tatlı su ve yeraltı suyu kaynaklarının nitelik ve nicelik yönünden korunması için çalışacak ve tükenmekten korumak için ve uygun biçimde fiyatlandıracaktır.

7.4 Su toplama havzalarının istikrarı ve nehir sistemlerinin sağlığının en önemli unsur olduğunu göz önünde tutarak, yeni büyük barajların yapılması ve sulama projeleri ile su toplama havzalarının ormansızlaştırılması da dahil olmak üzere nehirlerin tahrip edilmesini, sonuçlarından doğrudan etkilenen insanlarla birlikte durdurmaya çalışacaktır.

7.5. Belirsiz iklim koşullarının egemen olduğu kurak ve yarı kurak bölgelerde yerel topluluklarla birlikte toprak yıkımının azaltılmasına çalışacaktır.

7.6 Çölleşme ve ormansızlaşmadan ağır biçimde etkilenen ülkeler için kaygılarını ifade eder ve Birleşmiş Milletler Çölleşme Anlaşmasını henüz onaylamayan ülkeleri, bu anlaşmayı onaylamaya ve hayat geçirmek için gereken kaynakları kullanılabilir hale getirmeye çağırır.

7.7 Organik tarımı ve destekleyecek geliştirecektir.

7.8 En az beş yıl süreyle, genetik olarak değiştirilmiş ürünlerin ticari üretimi için uluslararası bir moratoryum ilan edilmesi, araştırma ve tartışmaların askıya alınması ve beklenmeyen etkiler için şirketlerin sorumluluğunu da içeren bir yasal düzenleme yapılması için çağrı yapar.

7.9 Yiyeceklerin üretimi, depolanması ve satışı ile ilgili sıkı düzenlemeler getirerek gıda güvenliğinin sağlanmasına çalışacaktır.

7.10 Bilimsel araştırmaların etik olarak yürütülmesi ve önlem ilkesine uygun olarak uygulanmasını sağlamaya çalışacaktır.

7.11 Tüm kalıcı ve organizmada birikme özelliğine sahip insan yapımı kimyasal maddeleri kullanım dışı bırakmak ve zararlı kimyasalların çevreye salıverilmelerini durdurmak için çağrı yapar.

7.12 Hayvan büyüme hormonlarının yasaklanmasını ve hayvanlarda kullanılan antibiyotiklerin kullanımı üzerine sıkı düzenlemeler yapılmasını sağlamaya çalışacaktır.

8. SÜRDÜRÜLEBİLİR PLANLAMA

8.0 Endüstrileşmiş ülkelerdeki tüketim, her ölçüye göre aşırıdır ve çevre yıkımından büyük ölçüde sorumludur. Örneğin Batı ülkelerindeki insanlar, Güney'dekilere göre 9 kat daha fazla kağıt kullanırlar, Çin ve Hindistan'daki insanlara kıyasla kişi başına 100 kat fazla otomobile sahiptirler.

Ekolojik süreçleri taklit eden, yeniden kullanım ve geri dönüştürmeyle atıkları ortadan kaldıran, malların tüketiminden çok yaşamın ve ilişkilerin niteliğini artıran etkinliklere önem veren bir yeşil ekonomiye dönmek, yeni işler, daha az kirleten sanayiler, daha iyi çalışma ortamları ve daha yüksek yaşam kalitesi anlamına gelir.

Yeşiller;

8.1 İlerlemeyi ölçmek için gayrisafi milli hasılayı kullanmaktansa, refah ölçütlerini geliştirir.

8.2 Bir kalkınma projesinden etkilenen ülke yurttaşlarının, projenin yapıldığı ülkenin sınırları içinde yaşayıp yaşamadıkları göz önüne alınmaksızın, o proje ile ilgili kararlara katılma hakkına sahip olduklarını kabul eder.

8.3 Herhangi bir ortak ve/veya doğal kaynağı işleterek kar elde edenlerin, bu kaynakların kullanımı ve bu nedenle başka bir doğal kaynak üzerinde yarattıkları zarar için tam kira bedelini ödemelerini sağlamaya çalışacaktır.

8.4 Kentlerin tarımsal alanlara ve doğal çevreye doğru genişlemesinin ve yarattığı etkilerin sınırlandırılmasını ve nihayet durdurulmasını talep eder.

8.5 Kırsal yoksulluğa bağlı şehirleşme sürecinin yavaşlatılması ve büyümenin sınırları kavramına uygun ve kırsal alanın ekolojisini ve özelliklerini koruyacak kırsal kalkınma programlarının benimsenmesi yoluyla tersine çevrilmesi gerektiğini benimser.

8.6 Ekolojik yönden sürdürülebilir iş, yerleşim, ulaşım, atık yönetimi, parklar, kent ormanları ve kamusal alanların yerel olarak planlanması desteklenecek ve tüm gezegende bilgi değişimi ve destek için yerel ve bölgesel düzeydeki Yeşiller arasında bağlantılar kurulacaktır.

8.7 Araçlardan kaynaklanan kentsel kirliliğin, bedava yolların durmadan artışına karşı çıkararak, enerjiyi verimli kullanan taşıtların kullanımını teşvik ederek, alanları toplu taşımacılık, bisiklet ve yürüme için entegre biçimde kullanılmak üzere düzenleyerek, özel otomobiller yerine kitle taşımacılığı için alt yapı planlanmasına ve bütçelendirilmesine öncelik vererek ve otomobil merkezli kalkınmaya yardım eden vergi politikalarını ortadan kaldırarak, azaltılmasına çalışacaktır.

8.8 Refahın adil dağılımı için teşvikleri en üst düzeye çıkaracak vergiler ve kamu finansmanı yoluyla sosyal sorumluluk taşıyan ekonomik stratejilerin ve atıkları ve kirliliği önleyici teşvikler sağlayacak ekovergilerin yaratılmasına çalışacaktır.

8.9 Şirketlerin ve toplulukların, atıkları azaltarak, yeniden kullanarak ve geri dönüşüme sokarak bir doğal ekosistem gibi sıfır atık ekonomisini hedeflemesini talep eder.

8.10 Tüm ülkelerin değer katan ekonomik etkinlikler ya da kaynakların geri kazanımı, dayanıklı malların üretimi, organik tarım, yenilenebilir enerji ve çevrenin korunması yoluyla iş yaratan politikalarını destekleyecektir.

8.11 Tüketicilerin, güvenilir bilgiye dayanarak doğru tercihler yapabileceği bir ekolojik pazarlamayı ve sosyal sorumluluk taşıyan yatırımları teşvik eder.

8.12 Geleneksel ve yerel bilgi ve inanışların değerini kabul eder ve bunun planlamayla ve projelerle bir arada ele alınmasını destekler.

9. BARIŞ VE GÜVENLİK

9.0 Çatışma nedenleri değişmektedir. Savaş, örgütlü suç ve insan haklarının kasıtlı olara büyük ölçülerde ihlal edilmesi arasındaki ayrımları gittikçe bulanık hale gelmekte ve Dünya Ticaret Örgütü'nün sübvansiyonlara karşı politikasında getirdiği eşsiz bir istisna ile beslenen silah ticareti büyümekte ve küreselleşmektedir. Bir küresel ağ olarak bizler, barış ve insan hakları için çalışan toplumsal örgütlerin arasındaki bağlantıları kuvvetlendirerek ve yeni ortaya çıkan küresel yönetim kavramlarını ve kurumlarını destekleyerek ve şekillendirerek hayati bir rol oynayabiliriz.

Yeşiller;

9.1 Yapısal durumlarda önlemler yetersiz kaldığında, insan haklarının ağır ihlalleri ve/yada soykırım gibi durumlarda, Birleşmiş milletler tarafından verilen bir emir altında kullanılmak koşuluyla, insan hakları ihlalleri ve baskının daha kötü sonuçlarının önlenmesi amacıyla kuvvet kullanımının haklı olduğu durumlarda, barış sağlayan ve çatışma yönetiminin küresel bir organizasyonu olan Birleşmiş Milletlerin rolünün kuvvetlendirilmesini destekler.

9.2 Güvenlik Konseyinin veto gücünün yürürlükten kaldırılması, daimi üyelik statüsünün iptali ve Güvenlik Konseyi üye sayısının artırılması için çalışarak, Birleşmiş Milletlerde güney ülkelerinin daha güçlü olması için mücadele edecektir.

9.3 Uluslararası Suçlar Mahkemesi önerisini destekler. Geniş çaplı ırza geçmeler, bir savaş suçu olarak dikkate alınmalıdır.

9.4 Silah ticaretini kökten azaltacak ve askeri endüstri karlarına gizli sübvansiyonları geri döndürecek, askeri-endüstriyel-mali bileşimin gücünü kısmak için arayıştadır.

9.5 Uzun vadede yeryüzünden silinmesi hedefiyle, uluslararası silah ticaretini, (nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar, seyreltilmiş uranyum silahları ve anti-personel mayınların yasaklanmasını içerecek şekilde) Birleşmiş Milletler etki alanı içerisine getirmeye, düzenlemeye ve azaltmaya çalışacaktır.

9.6 Var olan barış programlarını güçlendirmeye ve bir barış kültürü inşa etmek için ilgili tüm görüşleri dile getiren yeni programları işletmeye yardım edecektir. Programlar, şiddetin köklerinin analizlerini, aile içi şiddetin içeriğini, cinsler arasındaki karşılıklı saygı ihtilaflarını içerecek, tüm seviyelerde şiddetsiz çatışma çözümünün gelişimini destekleyecektir.

9.7 Çatışma dönemleri sırasında çevresel suçlar üzerinde uluslararası bir adalet mahkemesi arayışı içinde olacaktır.

9.8 Doğal kaynakların çatışma sırasında uygun bir biçimde korunmasını sağlamak için askeri sözlerin uluslararası kurallarını düzeltme arayışı içinde olacaktır.

9.9 Amerika Birleşik Devletleri Füze Savunma Projesine karşı savaşacak ve uzayın nükleerden ve ordulardan arındırılması yönünde çalışacaktır.

10. KÜRESEL OLARAK HAREKET ETMEK

10.0 Küresel Yeşiller, yerel olduğu kadar küresel olarak hareket etmenin gerektiğini kabul eden ve bunu sağlamayı bir amaç olarak paylaşan, çeşitli kültürler ve geçmişlerden oluşan bağımsız bir örgütlenmedir.

Yeşiller;

10.1 Her ne zaman gereksinildiğinde, küresel sonuçların sorunları üzerinde birlikte harekete geçerek, Küresel Yeşiller Bildirgesini işbirliğiyle yerine getirmeye çalışacaktır.

10.2 Yeşil Partilerin, politik hareketlerin ve dünya çevresindeki gençlik ağlarının gelişimini destekleyecektir.

10.3 Diğer Yeşil Partiler ve hareketler istedikleri zaman;

Seçimlerde özgür ve adil olmasına yardım edecek gözlemciler sağlayarak,

Ev sahibi ülkelerde, seçmenlerin Yeşillere kaydolmasını ve oy vermesini teşvik ederek yardımcı olmaya çalışacaktır.

10.4 Daha açık görüşlü bir toplum olarak, kendi örgütlerinde demokratik ilkeleri benimseyecek ve uygulamaya koyacaktır.

10.5 Kendi iç örgütlenmesinde tüm seviyelerde, katılımcı demokrasiyi bir model olarak uygulayacaktır.

10.6 Üye partilerin danışılmış, eğitilmiş olmasını ve Yeşillerin küresel pozisyonunda sözünü geçirmek için eşit kapasiteye sahip olmasını sağlamak için, Yeşil partiler arasında işbirliğini teşvik edecektir.

10.7 Politik güç ve fırsatların tüm üyelere yayıldığı, şeffaf ve merkezi olmayan yapıların garanti edildiği politikaların saptanmasında ve halka dayalı demokrasi ve sürdürülebilir kalkınmanın sorgulanmasının daha iyi karşılandığı yeni politik modellerin geliştirilmesinde liderlik göstermek için Yeşil Partileri teşvik edecektir.

10.8 Bizim görüş ve değerlerimizle çatışan finansman kaynaklarından uzak duracaktır.

10.9 Demokrasi ve insan hakları meselelerinde katılımcı olarak, diktatörlükler, mezhepler yada suç örgütleri ve onlarla bağlantılı örgütlenmelerle işbirliğinden uzak duracaktır.

10.10 Seattle'da seferber edildiği gibi, gönüllü kuruluşlar ve sivil toplum örgütleriyle olan bağlarımızı güçlendirecektir. Biz, dünyadaki ekonomik örgütlenme üzerine baskın çıkacak, sosyal ve insan hakları ve demokrasi için çevreye saygı anlayışımızla genişleyen tek bir parçayız.

10.11 Dostlukla, iyimserlikle ve iyi huyla ve süreçte kendisinden zevk almayı unutmayarak, kişisel ve politik yönden herhangi bir diğerini destekleyecektir.

AVRUPA YOL GÖSTEREN İLKELER

[Massala, 1993 - Roma, 2004]

Avrupa Yeşil Partiler Federasyonu (The European Federation of Green Parties) 29 Avrupa ülkesinden 32 yeşil partinin katılımı ile oluşmuştur)

Bu yol gösteren ilkeler (Guiding Principles) 20 Haziran 1993'de Masala - Finlandiya'daki konferans sırasında üzerinde uzlaşılarak benimsenmiştir.

2003 yılında yapılan Konsey toplantılarında yapılan güncellemeler kabul edilerek 22 Şubat'ta Roma'da yapılan Avrupa Yeşil Partisi 1. Kongresi'nde son şekli kabul edilmiştir.

ÖNSÖZ

Geçmiş yüzyıllarda adına gelişme denen şeyler bizi öyle bir duruma getirdi ki, dünya üzerindeki yaşamın temeli ciddi bir tehdit altında. Teknolojik gelişme bir süre için çevre tahribini geciktirebilir, ancak hala hüküm süren sorgulanmamış maddi gelişme ideolojisinde temelden değişiklik olmaksızın medeniyetin ekolojik ve sosyal çöküşünü önleyemez.

Güncel krizin kalbinde yatan endüstrileşmenin öncüleri olarak, Avrupalılar bu yıkıcı eğilimin geriye çevrilmesi için büyük bir sorumluluk taşıyorlar. Bunu gerçekleştirmek tek tek devletlerin ufkunu ve gücünü aşar. Bu nedenle Dublin'den Tiflis'e, Helsinki'den Lizbon'a, Atina'dan Reykjavik'e kadar, tüm Avrupa'nın katılımının sağlandığı bir işbirliği çerçevesinin kurulmasına ihtiyacımız var. Avrupa Birliği bu işbirliğini yerine getirmek için en iyi araç haline gelmiştir. Bu durum AB'nin

- Genişlemesini tüm Avrupa ülkelerine ulaştırarak tamamlamasını
- Kendisini demokratik bir federasyon olarak yeniden yapılandırmasını
- Önceliklerini çevresel ve toplumsal olarak sürdürülebilir bir kalkınma modelinin geliştirilmesine yöneltmesini

- Barışçı bir dünyaya ulaşmak için küresel sorumluluk almasını gerektirir.

Avrupa Yeşil hareketi, şimdi yeni bir safhaya ulaştı. Son on yıllar boyunca Yeşiller tarafından gündeme getirilen bir çok konu tüm Avrupa'da yurttaşların, medyanın ve siyasi partilerin dağarcığına girdi. Yeşiller, artık bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde karar süreçlerini etkileyebilir konumdalar. Bu, hedefler, çözümler ve yaklaşımlara ilişkin kıtanın farklı bölümlerindeki Yeşiller ve özellikle Batı ve Doğu Avrupa'nın yeşil gelenekleri arasında yeni bir işbirliği düzeyi geliştirilmesini gerektirmektedir.

Bu belge, Avrupa'nın ve bir bütün olarak gezegenin yüz yüze geldiği dönüşümün temel noktalarını sıralamaktadır. Ekonomi – örneğin tüketim ve üretim kalıpları – doğal çevrenin kaldırabileceği düzeyle uyumlu hale getirilmelidir. Çıkar çatışmalarının adil bir şekilde çözümlenmesi yoluyla dünya barışını sağlayabilecek yeni bir küresel güvenlik yapısı kurulmalıdır. Cinsiyete, yaşa, ırka, dine, etnik ya da ulusal kökene, cinsel yönelime, zenginliğe ve sağlık durumuna bakılmaksızın tüm kişiler için eşit haklar temelinde, yeni bir yurttaşlık bakışı inşa edilmelidir. Bu hedeflere, karar alım süreçlerinde yerel toplulukların rolü güçlendirilerek ve demokratik yollarla ulaşılmalıdır.

Avrupa'nın farklı bölümlerinde farklılıklar olmasına rağmen, burada ortaya konan Yol Gösterici İlkeler, ekolojik ve sosyal reformlar için Avrupa çapında bir strateji yaratmak için bir adımdır. Biz yerkürenin geleceği hakkında kaygı duyan tüm Avrupalıları fikirlerin gerçekliğe dönüşmesi yolunda bize katılmaya davet ediyoruz. Avrupa'nın Yeşillenmesi daha yeni başlamıştır.

I. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

1.0 GİRİŞ

1.1 Yeşil politikalar, sınırsız tüketime karşı sürdürülebilir kullanım üzerinde temellenmiştir. Bu ise zenginlerin kendi tüketimlerini fakirlerin yeryüzü kaynaklarındaki payını adil bir şekilde göz önüne alarak sınırlamak zorunda oldukları anlamına gelir. Yeşiller rekabetten değil işbirliğinden ve birkaç kişinin aç gözlülüğünün değil herkesin ihtiyaçlarının giderilmesinden yanadır: Yeşiller, savaş ve saldırganlığı değil, barış ve güvenliği tercih eder.

1.2 Yeşil politikalar, insanların etrafındakilerle uyum ve komşularıyla barış içinde, çevresi temiz ve güvenilir hale getirilmiş bir toplumda, bugün ve gelecekte güven içinde yaşamayı istediği inancından kaynaklanır.

1.3 Yeşil politikaların ekolojik ve sosyal amaçlarını, her ikisi de sınırsız büyüme ve genişleme temelinde olan ne serbest pazar ekonomisi, ne de devlet kontrollü bir ekonomi karşılayabilir. Yeni modeller, ekolojik ve sosyal olarak düzenlenmiş bir piyasa ekonomisi temelinde geliştirilmiş ve gerçekleştirilmiş olmalıdır.

1.4 Ekogelişme, kişilerin gerekli tüm bilgiye ve eğitime erişimini gerekli kılacak şekilde, demokrasi, kadın erkek eşitliği, tüm insanların kendilerini ifade etmesi ve karar alım süreçlerine tam katılım hakkı üzerinde temellenmelidir.

1.5 Yeşil ekonominin amaçları, ekolojik sürdürülebilirlik, eşitlik, sosyal adalet ve kendine güvendir. Bu amaçlara ulaşmak için bölgesel ve yerel ekonomileri güçlendirmek gerekir.

1.6 Sürdürülebilir bir dünya ekonomisi, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama olanaklarını tehlikeye atmadan bugünkü nesillerin kendi gereksinimlerini karşılamalarını mümkün kılacaktır. Bu ekonomi, tüm insani etkinliklerin bağımlı olduğu ekolojik sistemlerin bütünlüğüne değer verecektir.

1.7 Güç ve kaynakların adil dağılımı, temel insani gereksinimlerin koşulsuz olarak karşılanması ve kişisel ve sosyal kalkınma için tüm yurttaşlara eksiksiz bir fırsat sağlanması için zorunludur.

1.8 Yeşil bir ekonomi, herkesin toplum içinde pay sahibi olacağı ve hiç kimsenin dışarıda bırakılmadığı topluluk fikrini teşvik edecek ve çevrenin adil kullanımını sağlayacaktır. Kendine güven bölgesel düzeyde olmalı, ulusal ve yönetsel sınırlarla sınırlandırılmamalıdır.

2.0 KÜRESEL EKONOMİ

2.1 Avrupalı Yeşiller, gezegen dayanışmasına dayanan ve Avrupa'nın özel bir sorumluluğa sahip olduğu bir ekolojik dünya ekonomisi önerir.

2.2 Küresel ekonominin yönetiminde, atmosfer, okyanuslar, tropikal ve ılıman iklim ormanları gibi küresel ortak değerler ve ekolojik kaynakların çeşitliliğinin korunması, her zaman gereksinim duyulacak unsurlardır. Birleşmiş Milletler, yaşamın temelini korumasına ilişkin tüm çabaların odağında olmalıdır.

2.3 Kadınların sürdürülebilir kalkınmadaki anahtar rolü kabul edilmelidir. Kadın hakları, özellikle eğitim ve yaşamın tüm alanlarına eşit katılım yoluyla güçlendirilecektir.

2.4 Yerli halkların yaşamlarını sürdürebilmeleri için gereken temel koşullara sahip olma haklarına saygı gösterilmeli ve ortak mirasa yaptıkları özel katkı ekonomik olarak tanınmalıdır.

2.5 Gelirlerin, günümüzde olduğu gibi güneyden kuzeye doğru akışı tersine çevrilmek zorundadır. Fakir ülkeler üzerindeki borcun ağırlığı, onların gelişmesini önlemektedir. En fakir ülkelerin borçları kayıtsız şartsız silinmelidir. Orta derecedeki ülkelerin borçları yaşamsal ekosistemler ve insan hakları bir kez güvence altına alındıktan sonra silinmelidir.

2.6 Nüfus artışı azaltılmalıdır. Doğum hızlarının azaltılmasında en etkili yollar, minimum ekonomik refah düzeyini yakalamak ve kadınların kendi yaşam ve doğurganlıkları üzerindeki kontrolünü artırmaktır. Biz, nüfus artışının sınırlandırılmasına yönelik tüm otoriter metotları kınarız.

2.7 Sınırsız dünya ticareti yerine, kendine güven üzerine temellenen ticaret ve işbirliğinin sürdürülebilir ve adil formları, daha demokratik bir Birleşmiş

Milletler'in artan yolu sayesinde, Dünya Bankası, IMF ve DTÖ'nün dönüştürülmesi yoluyla gerçekleştirilmek zorundadır.

3.0 AVRUPA EKONOMİSİ

3.1 Avrupalı Yeşiller, barışçı işbirliğini, ticareti ve zengin bölgelerden yoksul bölgelere yapılan parasal yardımları kalıcı bir eylem tarzı haline getiren ortak bir Avrupa stratejisi önerirler.

3.2 Avrupalı Yeşiller, Bölgelerin Avrupası perspektifiyle, kendine daha çok güvenen, ulusal, bölgesel ve yerel ekonomilerin gelişmesini savunur.

4.0 EKONOMİYİ YEŞİLLENDİRMEK

4.1 Gayrisafi Milli Hasıla, kalkınmanın özellikle yanıltıcı bir göstergesidir. Biz onu, ekolojik sürdürülebilirlik ve sosyal adaleti ölçmeyi sağlayacak şekilde geliştirilecek ve önemli toplumsal gereksinimleri karşılayan ücretsiz emeğin (örneğin çocuk bakımı) değerinin kabul edilmesini de içerecek göstergelerle değiştireceğiz. Yeşil ulusal göstergeler, yıllık olarak hazırlanmalı ve yayımlanmalıdır.

4.2 Fiyatlar ekolojik gerçekleri dile getirmeli, toplumsal ve çevresel maliyetleri içermelidir. Bunun yapılmasının tek yolu, çevresel olarak tehlikeli etkinlikler, az bulunur kaynaklar ve yenilenemez enerji üzerinde bir ekovergi sisteminin kurulmasıdır. En acil mali önlem, yenilenemez enerji üzerine bir vergi koymaktır. Ekovergiler, emek üzerindeki vergileri azaltmak için giderek daha fazla kullanılıyor olabilir, fakat ekovergilerden elde edilecek gelirin bir kısmı ekolojik olarak sağlıklı üretimi geliştirmek için kullanılacaktır.

4.3 Kaynakları, tamamen tükenmekten koruyabilmek için, doğal kaynakların çıkarılması ve kullanımı üzerinde kota uygulanması gerekebilir.

4.4 Yoksulluk sürdükçe ya da insanlar maddi olarak güvensizlik içerisinde yaşadıkça sürdürülebilirlik olası değildir. Biz, ya bir sosyal yardım planı ya da asgari ücret yasasıyla, ya sosyal yardımın arttırılması, ya da temel gelirin çıkarılmasıyla, ya da tüm bunların bir kombinasyonu ile her yurttaş için güvence altına alınmış bir taban gelir sağlayacağız.

4.5 Ekonominin gayri resmi sektörü, toplumsal refaha büyük katkı sağlar. Bu değer, gayri resmi sektörde yapılan işler için bir sosyal güvenlik garantisi sağlanarak ya da diğer yollarla kabul edilecektir.

4.6 Yeniden kullanılabilir, onarılabılır ve çevrilebilir ürünler teşvik edilmelidir. Üreticiler, ürettiklerinden, ürünlerinin tüm yaşam döngüsü boyunca sorumlu tutulacaktır. Ekoetiketleme çevre gruplarının katılımıyla tüketicinin korunması için temel araç olacaktır.

4.7 Tüm kamusal ve özel şirketler, çevreye etkileri yönünden yıllık denetimlerden geçirilecektir. Çevresel Etki Değerlendirmesi çevre örgütlerinin ve bireylerin katılımı ile zorunlu tutulacaktır. Bireyler, çevrenin durumu hakkında özel girişimlerden ve kamu yetkililerinden bilgi almak için serbest erişim hakkına hukuki olarak sahip olacaktır.

4.8 İşsizlik Avrupa çapında dev bir artış göstermiştir. Daha fazla iş yaratmak için, çeşitli yaklaşımlar eş zamanlı olarak uygulanmak zorundadır.

Ekonominin yeşillenmesiyle eski sürdürülemez üretim ve tüketim biçimleriyle tahrip edilenden daha fazla iş yaratılmış olacaktır.

Var olan ücretli çalışmanın daha eşit yollarla dağıtılması, çalışma süresinin kısaltılmasının teşvik edilmesi ve geliştirilmesi yoluyla sağlanabilir.

Enerji, doğal kaynakların kullanımı, sermaye üzerindeki vergilerin artırılması ve emek üzerindeki vergilerin azaltılması yoluyla ücretli emeğin daha ucuz hale getirilmesi sayesinde istihdam canlandırılmış olacaktır.

5.0 EKONOMİK SEKTÖRLERİN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

5.1 Biz, askeri-sınai kompleksler, kimya endüstrisi, otomotiv endüstrisi ile diğer tehlikeli ve savurgan endüstriyel sektörlerin endüstriyel olarak dönüştürülmesi için programlar geliştiriyoruz.

5.2 Değişik ekonomik sektörlerin dönüşümüyle yeşillenen ekonomi, enerji tasarrufu, yenilenebilir enerjiler, yeniden kullanım, yeniden çevrim, kamu ulaşımı, tarım, ormancılık, doğa koruma, araştırma, kalkınma ve çevresel olarak sağlıklı teknolojiler gibi sektörlerde, yeni ve ekolojik açıdan sağlıklı işler ister.

5.3 Enerji: Yeni nükleer enerji santralleri inşa edilmemeli ve var olan nükleer santraller mümkün olan en kısa sürede devre dışı bırakılmalıdır. Enerji verimliliği ve tasarrufu, Avrupa çapında öncelikli olmalıdır. Avrupa en azından Kyoto Protokolü ile önerilen çizgiye gelmelidir. Orta ve Doğu Avrupa'daki emisyonlar 2000 yılında durağan hale getirilmiş, 2030 yılında % 50 azaltılmış olmalıdır. Asıl çaba, yenilenebilir enerji programlarının kurulması için harcanacaktır. Enerji planlamasında, enerji şirketlerinin tekel konumları azaltılacak, çevre örgütleri ve yurttaşların etkisi artırılacaktır.

5.4 Ulaşım: Temiz toplu ulaşımaya yönelik yatırımlar, toprak kullanımının akla uygun olarak planlanması ve havayolları da dahil olmak üzere tüm alanlarda fosil yakıtların vergilendirilmesi sayesinde, ulaşımın çevresel etkileri azaltılmış olacaktır. Otomobillerden arındırılmış kentler ve fosil yakıtlar üzerine vergilendirme kural olacaktır. Avrupa'nın bölgeleri arasında karayolu ulaşımını kolaylaştırmak için tasarlanmış devasa otoyol projeleri terk edilmiş, demiryollarının yeniden inşası için yatırımlar tercih edilmiş olmalıdır.

5.5 Tarım ve Balıkçılık: Kimyasal gübreler, pestisitler, yüksek proteinli ithal yemler, hormonlar ve genetik mühendislik gibi çiftçilik girdilerinin artan miktarda kullanımı yerine, tarımın ekolojik biçimleri teşvik edilmelidir. Avrupa Birliği'ndeki tarımsal üretim düzeyinin daha düşük seviyeye getirilmesi için, tarımsal ürünlerin ihracına ilişkin sübvansiyonlar durdurulmalı, fakat ürün fiyatları besin üretiminin gerçek çevresel ve sosyal maliyetlerini yansıtmalıdır, çünkü çiftçilikte, düşük endüstriyel ücret yapısı ve doğanın korunması eş zamanlı olarak sübvansiyonla edilemez. Çiftçilik, endüstri gibi yeni bir bölgeye taşınabilir değildir, çünkü yöresel kültürün vazgeçilmez bir parçasıdır.

Çiftçilik kültürünün çeşitliliğinin korunması, çevresel sağlıklı üretim kadar, sürdürülebilir besin üretimi için de bir ön koşuldur. Sürdürülebilir tarım, hayvanlara his ve sezgi sahibi yaratıklar olarak davranılmasının zorunlu olduğu ilkesi üzerinde geliştirilmiş olmalıdır.

Avrupa Yeşilleri, kotalar ve düşük etkili yöntemlerle ilgili olarak, uluslararası görüş birliği üzerine temellenen sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarını talep eder. Balina avcılığına, yalnızca Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu tarafından kabul edildiği şekilde izin verilmelidir.

5.6 Ormancılık: Avrupa'nın çoğunu kaplayan ılıman iklim kuşağındaki ormancılık monokültür ve ağır-teknoloji üzerinde temellenmiştir. Sürdürülebilir ormancılık uygulamaları, özellikle korunmuş eski orijinal Avrupa Ormanlarını orataya koyacak ve geliştirecektir. Kağıt ve kağıt hamuru endüstrisi, ürettikleri ürünlerin tüm döngüsünden sorumlu hale getirilecektir.

5.7 Korunmuş alanlar: Biyolojik türler, habitatları ve özellikle de kırılgan ekosistemler korunmuş olmalıdır. Koruma alanları ve özel program alanları Avrupa'nın en az % 20'sini kaplamalıdır.

5.8 Araştırma & Geliştirme: Saldırgan askeri teknoloji, nükleer enerji, genetik mühendislik ve uzay teknolojisi için yapılan fon kullanımı kesin olarak azaltılmalı, enerji tasarrufu, yenilenebilir enerji, toplu ulaşım, çevresel açıdan sağlıklı teknoloji ve doğal tıp tercih edilmelidir. Genetik olarak değiştirilmiş organizmaların üretimini, patentlenmesini ve çevreye salınımını yasaklayacağız. Canlı hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin en sıkı şekilde kontrolünü sağlayacağız.

6.0 AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GENİŞLEMESİ

6.1 Avrupa Birliği'nin 2004'te tarihin en büyük genişlemesiyle başlayan önümüzdeki on yıldaki genişlemesini tamamlaması, bugünkü Avrupalı kuşakların karşılaştığı en büyük görevdir. Bu, Avrupalı olmakla ilgili belirgin bir anlayış değişikliğini de içerir ve onlara önceki kuşaklar için kapalı olan yepyeni bir kültürel ufuk açar. Yeşillerin konumu her zaman Birliğin özellikle hesap verebilirlik ve saydamlık anlamında kendisini değiştirmesi gerektiğini savunma yönünde olmuştur.

6.2 Genişleme süreciyle ilgili sorunların üstesinden gelmek gerektiği sıklıkla ifade edilir. Bununla birlikte genişlemeye Avrupa için belirgin avantajlar taşımaktadır:

- Avrupa'nın doğusu Batı Avrupa'da uzun süre önce yok edilen doğal sermaye ve biyoçeşitliliğe sahiptir ve hala sürdürülebilir kalkınma modeline temel oluşturacak kırsal topluluklar ve uygulamalara sahiptir.
- Başvuran ülkelerin nüfusları görece yüksek eğitim seviyeleriyle ekonomik bir getiri ve nitelikli işgücü de sağlayacaklardır.
- Birliğe kabul -geçmişte daha çok güçlü devletlerin müdahaleleriyle tetiklenen- uzun süreli devletler arası çekişmelerin üstesinden gelmek için en

güçlü motivasyon olacaktır, dolayısıyla görüşmeler yoluyla çözüm için işaret verecektir.

6.3 Doğu ve güneyden yeni üyeler çevresel ve ekonomik yarar sağlayacakları gibi, Avrupa'nın istikrarına da katkıda bulunacaklardır. Politikacıların, bu önemli adımı düşünürken, Birliğin kökenini ve nedenlerini hatırlamaları işe yarayabilir. Eğer ikinci Dünya savaşı sonrası barışın ulus devletleri bir araya getirmesi umut verici bir adım idiyse, Soğuk Savaş tarafından birbirinden kopartılan ülkelerin yeniden birliğe katılması adalet için bir adım olarak görülmelidir.

II. ORTAK GÜVENLİK

1.0 BARIŞ BÖLÜNEMEZ

1.1 Güvenlik, uzun zamandan beri uluslararası uyuşmazlıkların halledilmesi için yalnızca askeri güç dengeleri, zorlama ve şiddet kullanımı ile ilişkili olarak algılanmaktadır. Oysa güvenlik artık yalnızca askeri terimlerle tanımlanamaz. Avrupa Yeşilleri, sosyal, ekonomik, psikolojik ve kültürel yönlerini dikkate alan, daha geniş kapsamlı bir güvenlik kavramını ortaya atmışlardır. Bu nedenle bizim politikalarımız silahlı çatışmaların önlenmesi, savaş nedenlerinin ortadan kaldırılması ve uyuşmazlıkların barışçı yönden çözümlenmesi üzerinde yoğunlaşır. Irkçılıkla mücadele için yapılan girişimler, tüm diğer kültürlerin ve farklı olanların anlaşılması ve onlara saygı gösterilmesi ile küresel yoksulluğun sonlandırılması, Avrupa'nın en güçlü ve en etkili uzun vadeli güvenlik planını oluşturur.

2.0 BARIŞ ÖRGÜTLENMİŞ OLMALIDIR

2.1 Hem Avrupa'da hem de küresel çapta, kolayca yeni silahlı çatışmalara yol açabilecek birçok ortak sorun vardır. Çevresel yıkım, sınırlar, etnik ve ulusal rekabet, kaynak kıtlıkları kaçınılmaz olarak birbirleriyle ilişkilidir ve bunlar için örgütlü çaba gösterilmelidir. Toplumsal değişim ve uluslararası hukuka saygının askeri kuvvet kullanılarak zorla kabul ettirilemeyeceği, ancak istenerek kabul edilebileceği açıktır.

2.2 Tarafsız ülkeler, görüşmeler, bilgilendirme ve sıcak çatışmaların önlenmesi için bir yer olarak hayati rol oynayabilir.

Tarafsızlık, etkin dayanışma, çatışmaların önlenmesi ve uyuşmazlıkların askeri olmayan çözümleri ile bir arada olmalıdır. Tarafsız ülkeler, askeri çıkarlardan bağımsızlaşmaları nedeniyle bu rolü olduğundan daha iyi oynayabilirler. Biz, tarafsız ülkelerin gönüllülükle katılabildiği, askeri olmayan araçlar üzerinde bir işbirliği güvenlik sistemini savunuyoruz.

2.3 Savaşı önlemek için, barışı örgütlemeliyiz. Avrupa Yeşilleri bir Avrupa askeri süpergücü yaratılması yerine, çeşitli yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda ve çeşitli seviyelerde güvenlik ve işbirliği yapılarını geliştirecektir. Bu durum, bazı ulusal fonlar ve uzmanlıkların uluslararası ve bölgesel oluşumlara transfer edilmesini gerektirecektir.

2.4 Gelecek on yılda Avrupa Yeşilleri'nin ana güvenlik hedefleri:

- a. özgürlük ve demokrasiyi güçlendirmek
- b. zengin ile fakir arasındaki uçurumu daraltmak
- c. doğal kaynakların adil dağıtımı ve sürdürülebilir kullanımı
- d. çevre ve biyosferin korunması
- e. anlaşmazlıkların şiddete başvurulmaksızın önlenmesi, idare edilmesi ve çözümlenmesi için gereken Avrupa çapında bir güvenlik sisteminin yaratılması
- f. Birleşmiş Milletler tarafından savunulduğu gibi genel ve tam silahsızlanma

3.0 YENİ BİR AVRUPA GÜVENLİK SİSTEMİ

3.1. *(2004 güncellemesinde çıkarılmış, ancak yerine konacak madde üzerine çalışmalar sürüyor)*

3.2 Bölgedeki istikrarsızlık sorununu tek bir Avrupa kurumunun üstlenmesi beklenemez.

3.3 Biz tüm Avrupa ülkelerini kapsayan, bölgedeki ülkelerin içinde ya da arasındaki uyuşmazlıkların önlenmesi, idaresi ve çözümlenmesini paylaşmak üzere hazırlanmış Avrupa çapında bir ortak güvenlik sistemi istiyoruz. Bu sistemde güvenlik politikaları tümüyle parlamento egemenliğine alınır ve çatışmaların çözümünde şiddetin en aza indirilmesi ilk hedeftir.

Soruşturma, aracılık, barıştırma, hakem kararıyla çözüme ve yargılama yetkisi gibi tüm uzlaşma biçimleri, bağlayıcı bir antlaşma ile kurumsal hale getirilmiş olmalıdır. Savaşan taraflar arasında antlaşma yapıldığı zaman, barışı korumak için Birleşmiş Milletler komutası altındaki bir barış gücünün yerleştirilmesi Yeşiller tarafından kabul edilir.

Bu hedeflere ulaşmanın en iyi yolu, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü'nün (AGİK), Birleşmiş Milletler Bildirgesi'nin 52. maddesinde anıldığı gibi bir bölgesel güvenlik örgütüne doğru yapısal olarak gelişmesidir.

Bir Avrupa ortak güvenlik sistemi olarak AGİK bölgesinin nihai amacı, diğer bölgesel güvenlik sistemlerinin yaratılmasına bağlı olacaktır.

3.4 Eğer AGİK düzgün işlerse, güven inşa etme, çatışmaları önleme ve demokrasi hedefleri için ciddi taahhütlerde bulunabileceği fonlara sahip olmalıdır. Biz NATO bütçesi, kaynakları ve aktiflerinden birincil Avrupa güvenlik sistemi olması gereken AGİK'e transferler yapılmasını öneriyoruz.

3.5 Avrupa Yeşilleri, uzun dönemde ulusal silahlı kuvvetler için bir rol düşünmemektedir. Kendini savunmak ayrı tutulacak olursa, temelde ulusal kapasiteler AGİK yada BM tarafından yönetildiği durumlar dışında ve bağımsız olarak kullanılamaz.

4.0 SİLAHSIZLANMA

4.1 Nükleer silahların, yeşil bir Avrupa'da rolü yoktur. Nükleer caydırıcılık teorisi, tüm ülkelere nükleer silahlara sahip olma hakkı verirdi. Fransa, Birleşik Krallık, Rusya, Ukrayna ve Beyaz Rusya tarafından kapsamlı bir nükleer

deneme yasağı antlaşması yapılması ve nükleer silahsızlanma kaçınılmaz bir önceliktir.

4.2 Biz Avrupa'nın tüm askeri, nükleer ve diğer baskıcı teknolojiyi ihracını kontrol altına almayı, azaltmayı ve nihai olarak ortadan kaldırmayı ve Avrupa dışındaki ülkeleri de aynı şeyi yapmaya ikna etmeyi hedefliyoruz. Askeri araştırma ve geliştirme harcamalarına ve silah ihracatının desteklenmesine karşıyız.

4.3 AGİK, halen Avrupa'da silahların kontrolü ve silahsızlanma süreçleri konusunda, doğrulama ve dönüşüm yönetimini tamamlamak için AGİK kuruluşlarınca desteklenen merkezi bir role sahiptir. Biz, AGİK Güvenlik Forumu'nda, aşağıdaki somut önlemleri hedefleyen bir arayış içerisinde olacağız:

a. Nükleer, kimyasal ve biyolojik silahların tamamen yasaklanması.

Günümüzdeki en büyük tehdit, nükleer ve diğer kitle imha silahlarının yayılması riskidir. Tüm nükleer denemeler yasaklanmalı ve kitle imha silahları, daha sonra tahrip edilmek üzere Birleşmiş Milletler kontrolüne verilmelidir.

b. Zaten karar verilmiş olan çeşitli silah denetim yükümlülüklerinin birbirleriyle uyumlu hale getirilmesi.

c. Konvansiyonel askeri güçlerin savunmacı öğretiler temelinde yeniden yapılandırılması ve konvansiyel silahlar ve askeri harcamalarda daha derin kesintiler.

d. Silah satışlarında çok taraflı indirimlerin desteklenmesi ve hiç bir tür silahın geliştirilmemesi için işbirliği.

e. Savunma sanayinin sivil üretime dönüştürülmesi için işbirliği.

5.0 DEMOKRATİK HAKLARIN GÜVENCE ALTINA ALINMASI

5.1 İnsan haklarıyla ilgili çok taraflı antlaşma maddelerinin ulusal yasalarla birleştirilmiş olması hedefimizdir.

5.2 AGİK'in her üyesi, yasa yapımı sürecinde anlamlı bir etkiye sahip olacak, demokratik ve insanlarına saygı gösteren bir uluslar üstü hukuki rejimi kabul edecektir.

6.0 BARIŞIN İNŞASINDA SİVİL TOPLUMUN ROLÜ

6.1 Ortak güvenlik sistemi süreci kurumsal düzey ile sınırlı değildir: "Bölgeler Avrupası" çerçevesinde, ülkelerin içinde ve arasında insanlar arası ilişkiler, Avrupa'nın birçok ezici sorununa sürdürülebilir çözümler bulmak için gereklidir. AGİK içerisinde bir yurttaş forumu olarak Avrupa Bölgeler Meclisi geliştirilmiş olmalıdır. AGİK, yalnızca bir diplomatlar ve generaller kulübü olamaz; hükümet dışı örgütler, AGİK süreçlerinde ortaklar olarak kabul edilmelidir. Onlara AGİK toplantılarında konuşmak için izin verilmiş olmalıdır ve masaya oturtulmuş olmaları kadar tüm dokümantasyon ve önerilere erişime hakkına da sahip olmalıdırlar.

7.0 BİRLEŞMİŞ MİLLETLER REFORMLARI

7.1 Birleşmiş Milletler, daha demokratik bir hale getirilmeli, bunun için de kalkınma ile bölgesel barışın geliştirilmesi için bütünleştirilmiş programların oluşturulmasında merkezi bir rol oynamaya muktedir kılınmış olmalıdır. Biz Güvenlik Konseyi'nin küresel bölgeleri yansıtacak şekilde reforme edilmesi ve vetonun yürürlükten kaldırılması için mücadele edeceğiz. Kararlar nitelikli çoğunluk ile alınmalıdır.

7.2 Avrupalı Yeşiller, uyuşmazlıkların daha fazla silahlı çatışmalara dönüşmesini önlemek için Birleşmiş Milletler'in bir polis teşkilatı rolü oynaması gereğini vurgular (barışın korunması). Her türlü müdahalenin amacı, çatışmaların dondurulmasından ziyade çatışmanın çözümüne yol gösterecek bir süreci başlatmak olmalıdır.

7.3. Avrupa Yeşilleri küresel bir yargı sistemi için ilk basamak olan Uluslararası Ceza Mahkemesinin güçlü destekleyicisidir. Biz hiçbir ülkenin bu yarıdan muaf olmaması gerektiğini düşünüyoruz.

7.4 Biz ayrıca aşağıdakilerin kurulması gerektiğini vurguluyoruz:

a. Birleşmiş Milletler Anlaşmazlıklar Çözme Merkezleri; tüm kültürel ve dinsel arka planlar hakkında eğitilmiş arabulucu ekipleriyle, çatışma alanlarını gözleyerek şiddet ortaya çıkmadan önce sonuç almayı sağlayacak becerileri hayata geçirmek.

b. Erken uyarı için ve anlaşmaların doğrulanması için bir Birleşmiş Milletler Doğrulama Ajansı.

III. YENİ YURTTAŞLIK

1.0 SUNUŞ

1.1 Yeşiller, bugün ortaya çıkan sosyal ve çevresel sorunlara karşı koyabilmek için, medeni hakların etki alanının, demokratik katılımın, insan haklarının ve azınlık haklarının alanının genişletilmesinin acil bir ihtiyaç olduğuna inanır.

1.2 İnsan hakları, azınlık hakları, göçmenlerin medeni hakları ve sığınmacıların kişisel hakları yeşil politikanın temelleridir. Yeşiller ayrıca, toplumsal dışlama ve ekonomik sömürü altında tutmanın insan haklarının derin ihlalleri olduğunu savunurlar.

1.3 Politik kararların alınması, sıradan kişilerin katılımından ve gereksinimlerinden giderek daha fazla uzaklaşıyor. Bu durum Avrupa çapında şiddetin artışına, aşırı sağcı ve etnik milliyetçi grupların ortaya çıkmasına katkıda bulunuyor. Yeşiller, iktidar kurumlarında daha fazla açıklık ve daha fazla demokratik denetim için mücadele etmekte, toplumun tüm birimleriyle etkin olarak karar alım süreçlerinin içinde yer alması gerektiğini düşünmektedir.

1.4 Ayrıca, Yeni Yurttaşlık, hükümet iktidarının yeniden paylaşımını içerir. İnsanların kendi yaşamlarını kontrol eden kararlara olan etkisini artırmak

amacıyla iktidar, uygun düzeylerde ulus devletlerden, topluluklara, yörelere ve bölgelere doğru aktararak merkezden uzaklaştırılmalıdır.

2.0 İNSAN HAKLARI

2.1 İnsan hakları kısıtlanamayacak temel bireysel haklardır. Irk, sakatlık, cinsiyet, cinsel yönelim, din, yaş, ulusal ve etnik köken ayırdedilmeksizin tüm yurttaşlar için geçerlidir.

2.2 Çevre ile ilgili olarak

a. Herkes sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Herkes, bugünkü ve gelecekteki kuşakların faydalanması için, çevreyi koruma ve muhafaza etme sorumluluğuna sahiptir.

b. Herkes, genetik müdahale hakkındaki bilgiler de dahil olmak üzere, çevrelerini etkileyen konular üzerinde tam bilgilenme hakkına sahiptir.

c. Her birey, çevresel yıkım ile karşı karşıya geldiğinde, sivil itaatsizlik hakkına sahiptir.

2.3 Temel sosyal gereksinimler ile ilgili olarak

a. Herkes, ücretli çalışma hakkına sahiptir. Toplumun yeni çevresel, sosyal, kırsal ve kültürel sektörlerinin gelişmesi, bu hakkın kullanılmasını gerektirir.

b. Herkes kişisel olarak, sağlıksız ve çevreyi tahrip eden işler yapmayı reddetme hakkına sahiptir. İşçilerin ve sendikaların bilgilenme, dayanışma ve katılım hakkı çevresel olarak hassas konuları da için alacak şekilde genişletilmelidir.

c. Her birey, özgür eğitim, toplumsal korunma ve güvence altına alınmış minimum bir sosyal gelir hakkına sahiptir. Yeşiller, tüm bireylerin temel gereksinimlerini giderecek ve ücretli çalışmaya bağımlı olmayan bir sosyal güvenlik sisteminin geliştirilmesi ve sürdürülmesinde ısrarlıdırlar.

d. Zihinsel yada fiziksel sakatlığı olanlar, diğer tüm kişilerle eşit hakları paylaşırlar. Kamusal yada özel alandaki bütün faaliyetlere katılabilmeleri için yeterli kılınmalıdırlar.

2.4 Cinsiyet eşitliği ile ilgili olarak

Yeşiller, kadınların tüm sosyal ve ekonomik alanlara tam olarak katılabilmelerini, erkeklerin de ekonomik olmayan sosyal etkinliklerde kişisel sorumluluk almalarını ve tam olarak katılmalarını talep eder.

a. Sosyal ve kültürel yaşamın tüm alanlarında, cinsiyet temelindeki ayrımcılık yasaklanmalıdır.

b. Cinsler arasında eşitliğe ulaşılan kadar, kamusal ve özel alanlarda kadınların katılımı için kotalar konulmalı ve pozitif eylemler yapılmalıdır.

c. Erkeklerin her türlü bakım işine eşit katılımlarını sağlayacak önlemler alınmalıdır. Kadınlar ve erkekler arasındaki ücretli ve ücretsiz iş ayrımı ortadan kaldırılmalıdır.

d. Kişinin cinsel yönelimleri nedeniyle yapılan ayrımcılık üreme ve çocuk bakımı haklarını da kapsayacak şekilde yasaklanmalıdır. Eşcinselliğin bir suç olarak görülmesi bir insan hakları ihlalidir.

2.5 Adaletle ilgili olarak

a. Ölüm cezası, temel insan haklarıyla bağdaşmaz.

b. Her kişi askeri hizmeti reddetme hakkına sahiptir.

c. Kürtaj ile ilgili olarak, iki temel hedef birbirleriyle çatışır hale gelmiştir: Bir yandan her kadın fiziksel bütünlük ve kendi kaderini tayin hakkına sahiptir. Diğer yandan biz yaşamın korunmasını arzuluyoruz. Kürtajın suç haline getirilmesi, bu çatışmanın çözümü değildir. Bir ahlaki davranış konusu ve kişisel yaşamla ilgili bir durum olarak kürtaj mahkeme konusu olamaz. Her kadın, sorunlu/planlanmamış bir gebelik durumunda bilgilenme ve yönlendirici olmayan öğütler alma hakkına sahiptir. Kalite kontrol sistemleri (örneğin seçici kürtaja neden olacak), daha fazla geliştirilmemelidir.

d. Herkesin, hak ve sorumluluklarının ve kendisine karşı yöneltilen herhangi bir hukuki yada cezai suçlamanın tespitinde, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde adil ve kamuya açık bir şekilde sesini duyurma hakkı vardır.

e. Kişinin ırkı yada etnik kökeni nedeniyle yapılan ayrımcılık yasaklanmalı ve herkes ırkçı şiddete karşı yasalar tarafından korunmalıdır.

f. Fahişelik, fahişeler için suç oluşturmamalıdır, ama onları sömüren kişiler için değil.

g. Uyuşturucu kullananlar hapis cezasıyla cezalandırılmamalıdır. Ağır uyuşturucuları kullananlar ise tedavi görmeyi kabul ettikleri takdirde cezalandırılmamalıdır.

2.6 Sığınma hakkı ile ilgili olarak

Cenevre Antlaşması'na göre sığınma, temel bir insan hakkıdır. Bu nedenle politik mültecilerin kabulü sınırlandırılmamalıdır. Bireysel gerekçeler, tüm sistematik zulüm vakalarında ve bir kişinin yaşam yada bütünlüğünü tehdit edici durumlarda kabul edilmelidir.

2.7 Göç ile ilgili olarak

Batı Avrupa, dünyanın daha az şanslı bölümlerinden giderek artan sayıda göçmenle karşı karşıyadır. Bir tepki olarak, Batı Avrupa'da mümkün olduğunca hızlı bir şekilde sınırların kapatılması için büyüyen bir panik yaşanmaktadır. Sonuç olarak, politik mülteciler ve göçmenler arasındaki ayrımlar görmezden gelinmiştir ve sığınma temel bir insan hakkı olarak ihlal edilmiştir. İnsani göç politikaları kurula bağlanmış bir göç miktarı için olanak yaratır. Bu politika, göçmenlerin geldiği ülkelerin kalkınması için yapılacak yardımlarla birlikte düşünülmelidir.

3.0 DEMOKRATİK HAKLAR

3.1 Kurumlarda toplum katılımı ile ilgili olarak

Çevreyle ilgili konular, barış, kadın, ekoloji, kalkınma ve yurttaş hakları hareketlerinin politik karar alımından uzak tutulduğuna dikkat çekmiştir. Değerli bilgi, deneyim ve değerler, iktidarın kurumlarında kaybedilmektedir.

a. Yönetim ve politik karar alımı süreçlerine açıklık ve demokratik katılım getirecek yapılar kurulmalıdır. Kişiler ve gruplar, kendilerini etkileyecek tüm kararlarda seslerini duyurma hakkına sahiptir.

b. Belirli sayıda yurttaş, referandum isteme hakkına sahiptir.

c. İş hakkındaki önemli kararlarda çalışanların söz hakkı genişletilmelidir.

3.2 Demokratik yapılar ile ilgili olarak

a. Yerel, bölgesel, ulusal ve uygulanabildiği yerlerde uluslararası seçimler için, nispi seçim sistemi uygulanmalıdır.

b. Her düzeydeki yürütme organları, yasama ve denetim yetkilerini gerçekleştirebileceği düzeyde güç ve araçla donatılmış ve demokratik yöntemlerle seçilmiş parlamentoların egemenliği altında bulunmalıdır.

c. Avrupa çapında işbirliği gerektiren politikalar için, yasama yapma ve uygulama gücüne sahip ve demokratik ilkeler üzerinde inşa edilmiş uluslar üstü kurumların geliştirilmesi gereklidir.

3.3 Azınlık hakları ile ilgili olarak

Yeşiller, Avrupa çapında dil ve miras çeşitliliğine değer verir ve toplum, dil ve kültür alanlarında karşılıklı saygı kadar, azınlıkların demokratik süreçlere tam yasal, sosyal ve kültürel katılımı üzerinde de ısrar eder. Bu, sağrıların işaret dili hakkını da kapsar.

Yeşiller, etnik temizlik ve herhangi bir toprak parçasındaki nüfusun etnik terkinin zorla değiştirilmesini şiddetle kınar.

Biz, doğumyeri, soy, ırk, dini inanç, sakatlık yada cinsellik temelinde ayrımcılığa kuvvetle karşı çıkarız ve yasal hakların ve demokratik katılımın basitçe ikamet edilen yer temelinde kullanımını savunuruz.

a. Demokratik ilkeler, azınlıkların düşüncelerine saygı gösterilmesini ve başkalarının hakkına tecavüzde bulunmadığı ve yerlerinden edilmesini kışkırtmadığı sürece görüşlerini özgürce ifade etme haklarını da kapsar.

b. Azınlıklar, ayırım gözetilmeksizin kendi kültür, din ve dillerini geliştirme hakkına sahiptir. Özellikle eğitim, sosyal eşitlik ve ekonomik fırsatlar anlamında, çok kültürlü toplum ruhuna uygun olarak sosyal bütünleşmeyi güvence altına alacak önlemler alınmış olmalıdır.

c. Biz, Romanların insan hakları ve politik statüleri üzerinde bir Avrupa antlaşması için çağrıda bulunuyoruz.

ABD YEŞİL PARTİSİ'NİN ON ANAHTAR DEĞERİ

Haziran 2000 Denver'da Yeşil Parti Toplantısında Onaylanmıştır

1. Doğrudan Demokrasi

Her insan, başkasının isteğine bağlı olmadan, hayatını etkileyen kararlarda söz hakkına sahiptir. Bu yüzden yönetimin her seviyesinde halkın katılımını artırmaya ve kamusal temsilcilerimizin kendilerini seçen halktan tamamen sorumlu olmasını sağlamaya çalışacağız. Vatandaşları doğrudan dahil ederek, karar alımı süreçlerinde katılımcı demokrasi sürecini genişleten yeni politik örgütlenme çeşitleri yaratmaya çalışacağız.

2. Sosyal Adalet ve Fırsat Eşitliği

Tüm insanlar, toplum ve çevre tarafından bize sunulan kaynaklardan, eşit olarak yararlanma hakkına ve fırsatına sahip olmalıdır. Adil davranış ve yasalar önünde eşit adaleti yadsımak için davranan, sakatlık, yaş ayrımcılığı, insan korkusu, cins ayrımcılığı, sınıf baskısı, ırkçılık gibi engellerle, kendi içimizde, örgütlerimiz içinde ve geniş anlamda toplum içinde bilinçli olarak yüzleşmeliyiz.

3. Ekolojik Bilgelik

İnsan toplulukları, doğadan ayrı olmayıp, doğanın bir parçası olduğumuz anlayışıyla idare edilmelidir. Gezegenimizin ve toplumumuzun kaynak sınırları içinde bir ekolojik denge ve yaşam sürdürmeliyiz. Gelecek kuşakların bizim kuşağımızdan yaptıklarından mustarip olmayıp, faydalanabileceği bir biçimde kaynakları kullanabilen bir sürdürülebilir toplumu destekleriz. Bu sonuca ulaşmak için toprağı yenileyen tarımı uygulamalı, enerji etkin ekonomiye geçmeli, doğal sistemin bütünlüğüne saygı gösterir tarzda yaşamalıyız.

4. Şiddet Karşıtlığı

Toplumun bugünkü şiddet dokusuna karşı etkin seçenekler geliştirmemiz gereklidir. Diğer hükümetlerin amaçları hakkında iyi niyetli görüşü bir tarafa bırakarak, kitle imha silahlarını ortadan kaldırmaya, toplumu askeri olmayan hale getirmeye çalışacağız. Kişisel savunma ve çaresiz durumdaki insanların savunma gereksinimini kabul ederiz. Aynı görüşte olmadığımız politikalar ve uygulamalara karşı şiddet içermeyen

yöntemleri öneririz ve kişisel, toplumsal ve küresel barışı sürekli kılmak yönünde etkinliklerimize yol göstereceğiz.

5. Merkezden Yönetilmeme

Güç ve refahın merkezileştirilmesi, sosyal ve ekonomik adaletsizliğe, çevresel yıkıma ve askerileştirmeye neden olur. Sosyal, politik ve ekonomik kuruluşları, güçlü azınlığın lehine kontrol edilemeyecek biçimde destekleyeceğiz. Sivil hakların tüm yurttaşlar için korunması temin edilmeye çalışılırken, karar alımı mümkün olduğu kadar kişisel ve yerel seviyede kalmalıdır.

6. Toplum Temelli Ekonomiler ve Ekonomik Adalet

Süregelen sağlıklı bir ekolojik dengeyle, tüm insanlara yeterince iyi hayat standardının sağlanabildiği ve işlerin yaratıldığı canlı ve sürdürülebilir bir ekonomik sistem yaratmanın gerekli olduğunu kabul ederiz. Başarılı bir ekonomik sistem, kişinin yaptığı işin gerçek değerini yansıtan ücretin ödendiği, saygıyla anlamlı iş sunacaktır. Yerel topluluklar, planlamada geniş ölçüde yurttaşların katılımını, yaşam kalitemizin artırılmasını, çalışanların haklarını ve çevrenin korunmasını güvence altına alan ekonomik kalkınmaya odaklanmalıdırlar. Sosyal sorumluluğu olan bağımsız kişisel şirketleri desteklediğimiz kadar, demokratik katılım yoluyla daha fazla insanı kontrol eden, kaynakları dağıtan kamu girişimcilerini ve ortak şirketleri destekliyoruz.

7. Feminizm ve Cins Eşitliği

Politikada ve ekonomide erkek egemenliğine dayalı bir sosyal sistem bize miras kalmıştır. Egemenlik ve kontrolün kültürel etiklerinin, etkileşimin, cins ve fikir farklılığına saygı duyan daha ortak yollarıyla yer değiştirmesini isteriz. Cinsler arası eşitlik, kişiler arası sorumluluk ve dürüstlük gibi insani değerler, ahlaki bilinçle geliştirilmiş olmalıdır. Kararlarımızı ve eylemlerimizi belirleyen sürecin, istediğimiz sonucu başarmak kadar önemli olduğunu hatırlamalıyız.

8. Çeşitliliğe Saygı

Kültürel, etnik, ırksal, cinsel, dinsel ve tinsel çeşitliliğe değer vermenin önemli olduğuna, bu sınırlar içerisinde saygılı bir ilişki geliştirmenin gerekliliğine inanırız. Toplumumuzun değişik unsurlarının, örgütlerimizi ve kararlarımızı yansıtıyor olduğuna inanır ve geleneksel olarak liderlik rollerini sonlandıran insanların liderliğini destekleriz.

9. Kişisel ve Küresel Sorumluluk

Bireyleri, kişisel refahlarını geliştirmek için hareket etmeye, aynı zamanda sosyal uyum ve ekolojik dengeyi artırmaya teşvik ederiz. Barışı, ekonomik adaleti ve gezegenin sağlığını güçlendirmek için, dünya üzerinde insanlar ve örgütlenmeleri birleştirmeye uğraşırız.

10. Geleceğe Odaklanma ve Sürdürülebilirlik

Eylemlerimiz ve politikalarımız uzun dönem hedefleriyle harekete geçirilmiş olmalıdır. Biz, hayatta kalmak için sürekli genişlemeye bağımlı olmayan sürdürülebilir bir ekonomi gelişirken, yarattığımız tüm atıkları güvenlice uzaklaştırarak yada parçalayarak değerli doğal kaynakları korumak için uğraşırız. Biz ekonomik kalkınma, yeni teknolojiler ve mali politikaların, etkinliklerimizin sonuçlarının miras kalacağı gelecek kuşaklara karşı sorumluluğunu sağlamlaştırmakla kısa dönem kazançları dengelemeliyiz.

İSTANBUL'DA YEŞİL ODA

İstiklal caddesi Kurabiye sokak No:13 Kat:3 (Parsifal'in üstü) Beyoğlu - İstanbul

Telefon/Faks: 212-243 83 33

E-posta: yesillerinfo@yesiller.org

İNTERNETTE

Yeşiller-İletişim Listesi

<http://groups.yahoo.com/group/yesiller-iletisim>

Üye olmak için aşağıdaki adrese boş bir e-posta atmanız yeterlidir:

yesiller-iletisim-subscribe@yahoogroups.com

www.yesiller.org
